B103/C/19/4

National Library Bibliothèque Nationale 9 1983 DIVISION JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 28 SESTDIENA, 1983. GADA 9. JŪLIJĀ 33. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, JULY 9, 1983.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Sagaidīt Latvijas augšāmcelšanās dienu

Svētruna Dziesmu svētkos

Septītie Amerikas Latviešu Dziesmu svētki notiek mūsu 18. novembŗa Latvijas sešdesmit piektajā gadskārtā. Un tamdēļ, biežāk kā citkārt, mēs šogad atcerēsimies mūsu tālo tēvzemi un lūgsim Dievu par mūsu tautu, kas, kā bārenīte zem atmiņu ābeles stāvēdama un baltiem ziediem apbirusi, klusībā izraud savas bēdas un gaida uz Mātes Latvijas augšāmcelšanās dienu.

Latvijas neatkarības gadi bijuši skaistākie mūsu tautas vēsturē. Un kā mazā rasas lāsītē kādreiz atmirdz visa rīta saules gaisma, tā mūsu tēvzemes divdesmit divos neatkarības gados atmirdz mūsu tautas gadsimtos auklēto sapņu, cerību un lūgšanu un ticības īstenošanās. Par to mēs pateicamies tiem, kam bija drosme Latviju pasludināt par brīvu, demokratisku republiku, un tiem karavīriem, kas steidzās sargāt savu tēvu zemi un bija ar mieru mirt, lai tauta dzīvotu.

Bet — šie Dziesmu svētki notiek arī mūsu trimdas četrdesmitā gadskārtā. Un tā skubina mūs: pieminēt, pateikties un pārdomāt.

Svētos rakstos mēs lasām: ,,Piemini visu to ceļu, pa kuŗu tas Kungs, tavs Dievs, tevi ir vadījis tuksnesī visus šos četrdesmit gadus, lai tevi pārbaudītu un pazemotu un lai zinātu, kas ir tavā sirdsprātā un vai tu atmetīsi vai turēsi Viņa likumus. Tad nu atzīsti, ka tas Kungs tevi ir pārmācījis, kā tēvs pārmāca savu dēlu, un turi Viņa likumus un staigā Viņa ceļos.''

(Turpinājums 10. lp.)

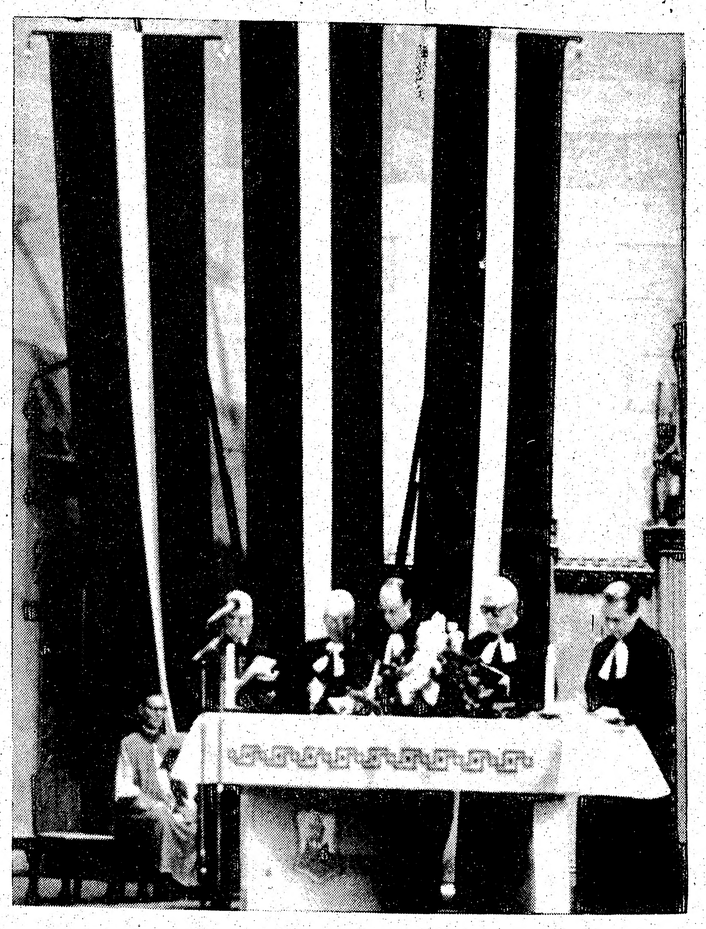

Garīdznieki katedrāles altārī dievkalpojumā.

Mūsu kopības apliecinājuma dienās

Dziesmu svētki Milvokos

Latviskās tuvības, lepnuma, cerību un ticības apspīdētās Milvoku spožo svētku dienas jau aizvadītas. Tās nebija tikai Septīto vispārējo latviešu dziesmu svētku dienas, tās bija varenās latviešu kopības apliecinājuma dienas. Ne tikai iespaidīga mūsu kultūras un tradiciju parāde, bet arī nacionālpolitiskās cīņas gatavības apliecinājums. Tas bija arī jauns solījuma apstiprinājums ikvienam īstenot Mātes Latvijas mums uzlikto vēsturisko sūtību.

Lai paldies šī sarīkojuma izkārtotājiem — rīcības komitejas priekšsēdim E. Krūmiņam un lielajam viņa nesavtīgo talcinieku pulkam. Viņu paveiktais darbs pelna apbrīnošanu, un neapšaubāmi tas nesīs arī svētīgus augļus.

Varbūt ka skopos vārdos vispareizāk Milvoku svētku lielo nozīmi izteicis Brīvo latviešu augstākā autoritāte PBLA valdes priekšsēdis Dr. O.Pavlovskis: ,,Spēks un tautiskā apziņa, ko tik bagātīgi smelamies neaizmirstamās svētku dienās, mūs pavadīs, atgriežoties ikdienā. Šis spēks dos mums mudinājumu tālākajam darbam par mūsu tautas nākotni un brīvu Latviju.'' Lai atceramies šos vārdus, lai katrs pēc savas sirdsapziņas sekojam šim mudinājumam.

*

Latviešu dienas Milvokos sākās ar svinīgu visu konfesiju dievkalpojumu Latvijas valsts 65 gadu atceres zīmē. Dievkalpojumu ievadīja brīvmāksliniece Anita Rundāne, atskaņojot H. Pavasara un Alfrēda Kalniņa kompozicijas. Svētrunu teica archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumā piedalījās arī prelāts Dr. L. Vārna, māc. V. Landmanis, prāvests A. Voitkus un prāv. J. Turks, kā arī mācītāji V. Rumpēteris un K. Valters. Soliste Irma Kurme dievkalpojumu kuplināja ar H. Berino un V. Baštika dziesmām, un vijolniece Rasma Lielmane atskaņoja J. Vītola Romanci. Dievkalpojums beidzās ar dievlūdzēju pulka lielā pacilātībā nodziedātu Latvijas himnu. Vareni izskanēja ērģelnieces A. Rundānes komponista T. Ķeniņa nobeiguma kompozicija. Neaizmirstams bija arī galvenā dekorātora H. Gricēviča katedrāles dekorējums ar lielajiem Latvijas karogiem.

Vilma Bolšteina vadīja svētku atklāšanas sarīkojumu.

*

Tajā pašā ceturtdienas vēlā vakara stundā notika arī Alfrēda Kalniņa operas Baņuta koncertuzvedums, kuŗā savu mūzikālo talantu apliecināja kā diriģents Andrejs Jansons, tā arī solisti Alģis Grigas, Maralina Niska, Michaels Fiacco, Kārlis Grīnbergs, Ilga Paupe, Visvaldis Ģedulis, Pēteris Lielzuika un Kristīna Zarda. Jauki bija arī Toronto Sv. Jāņa draudzes ansambļa dziedājumi Brigitas Alkas vadībā 3. cēlienā. Ņujorkas latviešu koŗu dziedātājus teicami atbalstīja arī Konektikatas, Pokipsijas, Mineapoles un St. Paulas koŗi, Montrealas un Otavas vīru koris Junda, kā arī mazākas dziedātāju vienības — Kolibri, Melodijas un Solaris ansambļi. Spoži skanēja disciplīnētais Milvoku simfoniskais orķestris.

*

Piektdienas pēcpusdienā no tāliem un tuviem ciemiem sabraukušie svētku viesi pulcējās oficiālajā atklāšanas aktā. To vadīja Vilma Bolšteina. Rīcības komitejas priekšsēdis Ēriks Krūmiņš norādīja, ka, Skalbes vārdiem runājot, turpat 250 Milvoku latvieši, šos svētkus rīkojot, kaluši rotas līgavai — mīļai, skaistai Latvijai. Viņš arī norādīja, ka svētku materiālā atlikuma daļa tiks nodota Latvijas brīvības mērķu sekmēšanai. Savu uzrunu Ē. Krūmiņš beidza ar apliecinājumu: ,,Brīvu dziesmu savā zemē reiz tautai dziedāt būs.''

Latvijas sūtniecības Vašingtonā lietvedis Dr. A.Dinbergs norādīja, ka tauta nevar pastāvēt bez kultūras un tradicijām un ka latviešu tautas dzīvē allaž nozīme bijusi mūzikai, it sevišķi koŗa dziesmai. Tai arī ir vienotāja loma.

PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis uzsvēra: ,,Kultūra ir spēks, kas mūs vieno ar tautu dzimtenē. Šīs saites svešas varas nevar pārraut. Mums jābūt cietajam kodolam, kas spītīgi aizstāv savas tautas tiesības.''

Milvoku pilsētas galvas un domes sveicienus latviešu valodā līdz ar īpašu vēstījumu nodeva pašvaldības pārstāvis M. Morics.

,,Dziesmu svētki ir diena, kad solāmies Latvijai'', savā apsveikumā deklarēja ALA priekšsēdis Dr. V. Klīve.

(Turpinājums 11. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 9. JŪLIJĀ, 28. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canadā M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Kad Amerikas kontinentā klimats niķojas. Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Padomju jūras tirdzniecība sāk atkāpties

Divdesmit gadu laikā, no 1961. līdz 1981. g., padomju tirdzniecības flote strauji pieaugusi: par veseliem 345 proc. Tirdzniecības flote dod padomijai lielus ienākumus tik vajadzīgajā ārzemju valūtā. Lielu daļu no savas tirdzniecības flotes Padomju savienība izmanto ieroču pārvadāšanai, piegādājot tos gan dažādām Āzijas, Afrikas un Latīņamerikas zemēm, gan visādām terroristu grupām, piemēram Salvadoras marksistiem. Bez tam tirdzniecības floti, līdzīgi zvejniecības flotei, izmanto intensīvai izlūkošanas darbībai.

Liela nozīme visā padomju ārējā tirdzniecībā ir Latvijas ostām Rīgai un Ventspilij,kuŗas pieder pie vislabāk iekārtotām (Liepājas osta ārzemju kuģiem nav pieejama sakarā ar tur ierīkoto kaŗa bazi), kā Latvijas jūras tirdzniecības flote. 1980.g. Latvijas jūras transporta pārvadājumi (un tie gandrīz visi ir ārējie pārvadājumi) bija 65 miljardi tonnukilometri. (Četrreiz vairāk kā pa dzelzceļiem).

Padomju tirdzniecības flotes struktūras analize norāda, ka padomju flotes straujā izaugsme nebija saistīta ar padomju ārējās tirdzniecības vajadzībām. Galvenais mērķis bija iegūt valūtu un iznīcināt izveidoto starptautiskās jūras pārvadājumu sistēmu. To neslēpj paši padomju vadītāji. ''Ekonomičeskaja gazeta'' 1979. g.jūnijā rakstīja: ''Padomju tirdzniecības flotes komerciālā darbība aiz robežām ir vispārējās ārējās valsts ekonomiskās politikas sastāvdaļa.''

Lai iesakņotos pašās svarīgākās un ienesīgākās jūras līnijās, padomju vadība no seniem laikiem lieto dempinga cenas. Vecās paaudzes latvieši ļoti labi atceras, kā Padomju dempinga cenas ,,iezāgēja'' neatkarīgās Latvijas saimniecībai.

Ar dempinga cenām— ar lēto darba spēku palielina padomju flotes spējas konkurēt. Pēc rietumu preses ziņām padomju jūras pārvadājumu cenas ir par 15-20 proc. lētākas nekā caurmērā pasaules, dažos gadījumos pat līdz 50 proc. Šķirstot visādus ceļojumu reklāmas katalogus, redzams, ka padomju pasažieŗu ceļojumi (ne jau padomju pilsoņu, bet ārzemnieku) pat tik tālu no Padomijas kā pa Karaību jūru, ir par 25 proc. lētāki nekā rietumu,vispirms iecienīto angļu vai skandinavu sabiedrību kruīzi.

Kādi faktori atļauj Padomijai noteikt tik zemas cenas? Vispirms jūrnieku algas. Pēc aptuveniem aprēķiniem, kaut rubļus un ārzemju valūtu ir ļoti grūtu salīdzināt, padomju jūrnieku alga ir 5-7 reizes mazāka par rietumu jūrnieku izpeļņu. Lielāko daļu padomju ārējās tirdzniecības kravas pārvadā ar padomju kuģiem. Rietumu kuģus pielaiž tādiem pārvadājumiem ārkārtīgi retos gadījumos. 1978 g. padomju kugi apkalpoja vienpadsmit ļoti dzīvas transatlantijas un transklusā okeana līnijas, pa kuŗām no tiek ASV tirdzniecība ar Rietumvāciju, Holandi, Beļģiju, Tālo Austrumu valstīm.Latvijas kuģniecības kuģi lielā mērā bija piesaistīti pārvadājumiem uz Beļģijas, Francijas un Holandes ostām.

Īpašu uzmanību pievērsa Austrumafrikas ostām. Tas notika vienā laikā ar padomju, Kubas un Austrumvācijas militārās aktīvitātes pastiprināšanos šajā rajonā. Arī šeit bija sastopami Latvijas kugniecības kugi, tādi kā ,,Aragvi,'' ,,Kura.'' Bija izveidota pat pastāvīga līnija Rīga-Konakri.

Patiesības labā, runājot par Latvijas kugniecību, jāpiebilst, ka uz šiem kugiem strādā ārkārtīgi maz latviešu.

Padomju okupācija Afganistāna sāpīgi atsaucās uz Padomju jūras flotes pārvadājumiem. Daudzās valstīs ostas strādnieki atsacījās apkalpot padomju kuģus. Piemēram,uz līnijām, kas saistīja Ziemeļameriku ar Eiropu un Eiropu ar Persijas jūras līci,darbojās 21 padomju kuģis; visi tie bija pierakstīti pie Baltijas ostām, gan Latvijas un Lietuvas, gan Ļeņingradas. Ostas strādnieku boikots darīja galu padomju operācijām uz šīm līnijām. 1977. g. padomju tirdzniecības flote deva 7 proc. no visiem valūtas ienākumiem. Tagad šie ienākumi ir stipri samazinājušies. Ņemot vērā, ka valūta ir ļoti vajadzīga padomijai, tas ir sāpīgs zaudējums. Tiesa gan, pagājušajā gadā Padomju savienības jūras flotes ministrs Guženko ļoti moži stāstija par jūrnieku panākumiem. Bet vairāk kā vienīgi pastāstīt par sociālistisko sacensību viņš nevarēja. Viss tas liecina, ka ar mērķu reālizāciju tik spīdoši neveicas. Bija jāatkāpjas. Vieniņi nedrīkst aizmirst, ka Padomija gaida jaunu pagriezienu, kad kārtējo reizi varētu pāriet uzbrukumā arī uz jūras līnijām. Rietumiem tas ir jāatceras, jo tā nav tikai tirdzniecisķā konkurence. Tā ir augsta līmeņa politiska spēle.

Lasītāju Vēstules

ĶEGUMNIEKS TRĀPA

Ar interesi lasu Ķegumnieka politiskos komentārus. Viņš sit sāpīgā vietā mūsu ienaidniekus un netaupa arī pašu māju pārtikušās miega mices.

J. K—js
Kalifornijā.

NAV ARĪ KARTUPEĻU

Okupētajā Latvijā cirkulē šādas valodas. Augstāks partijas funkcionārs pieturēja pie kāda kolchoza un vaicāja:,,Kāda būs jūsu kartupeļu raža šogad?''

Pēc mūsu gudrās un varenās partijas izstrādātā plāna,'' atbildēja viens kolchoznieks, ,,situācija ir šāda: ja mēs sakrautu vienā kaudzē, tad sniegtos tik augstu, ka būtu pie Dieva kājām.''

Pārskaities komisārs izsaucās: ,,Jums taču jāzina, ka Dieva nav.'' . . . ,,nav jau arī kartupeļu,'' kolchoznieks nopūtās.

G.O. Berijā.

LASĪTĀJU BALSĪM

Padomju okupētajā Latvijā izdotajā skaņu platē NORA un VIKTORS (Melodija C60-05544—4) ieskaņota Raimonda Paula kompozicija Pastarīte, kuŗas teksts ir tautasdziesmas. Šāda veida apdari var tikai apzīmēt par mūsu kultūras etnografisko vērtību nelietīgu apsmiešanu un ļaunprātīgu iznīcināšanu.

Ilze Šīmane Čikagā

LĪGO!

Šīs avīzes 26. numurā Arvīds Eglītis rakstā ,,Līgo svētkos'' izsakās par vārdu ,,Līgo'': ,,Tas nācis mums līdz no audžu audzēm un svētīs mūs, kamēr vien vēl kāds būs, kas runās latviešu mēlē.''

,,Svētais'' vārdiņs ,,līgo''ņemts no sanskritu valodas, kas toreiz bijusi visas baltās rases kopējā valoda. Profesors Rubulis paskaidro ,,līgo'' būtisko nozīmi — kā fiziskās dzīvības devēju un asiņu balss pielūgsmi...

Arī Arvīds Eglītis savā rakstā to apliecina; ,,Tu pilns kūsājošu asiņu, noreibis, atradi sev skaistāko papardes ,,ziedu.'' Tātad tā pati pielūgsme. . .

Vēstures tecējumā visas lielās tautas ir tikušas vaļā no pagānu svētkiem, kāpēc mēs, latvieši, to nespējam?

A.Vītoliņa, Toronto

LASĪTĀJS LASĪTĀJAM

G.F. Kenans (Kennan),bijušais ASV sūtnis Padomju savienībā, publicējis interesantu un vērtīgu grāmatu — Russia and the West under Lenin and Stalin. Sovjetologu kritika to apzīmē par vislabāko darbu šinī jautājumā. Gribētu piebilst,ka tas ir turpat vienīgais autors angļu valodā, kas nebaidās pacelt aizkulišu politiku un parādīt, ka Sabiedroto valstsvīrī arī ir vainīgi komūnistu imperijas nostiprināšanā.

Dokumentējot un analizējot Padomju politikas elementus, viņš sakopo tos sekojošā formulā, kuŗā ikviens teikums atbilst vēsturiskai patiesībai un kas absolūti negrozītā veidā ir spēkā vēl tagad.

Padomju vara saka tā:

Mēs jūs nicinam. Mēs uzskatām, ka jūsu valdības jānoslauka no zemes virsas, un fiziski jāiznīcina individi. Mēs paturam sev tiesības, ja arī ne oficiali, tad privāti, darīt iespējamo, lai jūs publiski nolamātu; mēs paturam sev tiesību gādāt visiem mūsu rīcībā esošiem spēkiem, lai jūsu pavalstnieku lojālitāte un uzticība pret jums tiktu grauta, lai jūsu kaŗaspēku vērstu pret jums pašiem un gādātu par jūsu bojā

(Turpinājums 19. lp.)

Varoņu kalve

Kadets, 11. numurs, Latviešu virsnieku apvienības prezidija ASV izdevums, 80. lpp.

Lai kādos laikos, mūžīgais latviešu karavīrs allaž stāvējis modrs sarga postenī par savas tēvzemes brīvību. Par to liecina vecās chronikas, tautas dziesmas, stāsta paši vēl dzīvie trimdas ceļu staigātāji — Latvijas Kara skolas, šīs mūsu varoņu kalves, dalībnieki savā gadskārtējā izdevumā "Kadets", kam iznācis jau 11. numurs.

To ievada Andreja Johansona dzejolis Bargā naktī, kad „Par Dieva zemi klusu guļ nakts un saltums bargs, kopš aizgājis uz dusu tās karavīrs un sargs". Prof.J.Labsvīrs rakstā „Karavīrs kā latviešu tautas un valsts likteņa veidotājs" norāda, ka šodien trimdā mums jāpiemin ne tikai mūsu brīvības cīnītāji, bet arī leģionāri, jo tie gāja cīņās ar Latvijas krāsām uz rokas un Latvijas domu sirdī; viņš aicina īpaši jaunatni turēties kopā ar latviešiem, jo mūsu tauta ir maza, tā ir jāstiprina. A.Vilks apcerē Posta laikā, skicējot sarkanarmijas ienākšanu 17. jūnijā Rīgā, domā, ka ar savu upuru un posta atcerēšanos mūsu balss jāizvērš vēl plašāk svešajā vidē. Izdevumā viņam arī vēl otra apcere Vīra ceļš — tajā stāstīts par leitnanta Reimaņa likteni, kas pēc kapitulācijas ar saviem vīriem paliek Kurzemes piejūras mežos.

Kā kadeti līdz pat pēdējam brīdim uzcītīgi gatavojas savas valsts aizstāvēšanai, rāda V.Jaunkalnieša raksts „Mēs bijām tie, aiz kuriem aizvērās neatkarīgās Latvijas Kara skolas durvis". Tas ir pēdējais 15.kurss — 130 jauni, dedzīgi tēvzemes aizstāvji, kam jāizdzeļ šis rūgtais biķeris, kad sagrauta jau Polija un kā mūsu zemē, tā arī Igaunijā un Lietuvā iesēdušies Pad. savienības bruņotie spēki. 105 atsevišķos uzņēmumos redzami arī gandrīz visi šī kursa kadeti un virsnieki, kurus ar lielu rūpību savācis redaktors E.Priedītis, pārfotografēšanā piepalīdzot Ainai Balgalvei.

Tālākā saturā Albets Ameriks stāsta par Valmieras pulka tapšanu, gaitām un nozīmi. Konrads Kārkliņš atmiņās pārstaigā laiku „No Umurgas draudzes skolas līdz L.Ausēja skolnieku rotai Cēsīs". Par dzejnieku Andreju Pumpuru kā par latvju tautas varoņtēla radītāju rakstījis J. Puriņš, apskatot divus Latvijas armijas brīvības cīņu posmus — Cēsu kaujas un Rīgas atbrīvošanu.

Kurzemes kauju atmiņās savā tēlojumā Grenadieris Kravalis un viņa leitnants kavējas Edgars Pētersons. Atmiņu serijai pieskaitāms arī Anvila raksta Vecās takas domās minot, turpinājums par grupiņu Kurzemes cīnītāju, kuŗi pēc kapitulācijas, pārvarot neiedomājamus grūtumus, dodas kājām uz rietumiem. Un kaut sasniegta jau Pomerānija, tiem vai ik uz soļa jāvairās no krievu posteņiem, jo sarkanie pārņēmuši plašus rajonus un spiežas arvien tālāk un tālāk.

P. Širons, savukārt atceroties pēdējo Kara skolas rezerves virsnieku nodaļas izlaidumu, ar ironiju raksturo abu toreiz jau lielo biedru "prezidenta" Kirchenšteina un "ģenerāļa" Bruno Kalniņa inspekcijas apmeklējumu.

Kā parasts, arī šajā numurā nav aizmirsta dzeja, kuŗu devuši Edvards Tūters, Aizsila Zīlīte un Alberts Galiņš. Tās ir patriotiskas rindas, kas neliek mums svešumā pazust bez miņas.

Kaut Baigais gada un vēlākais laiks ir retinājis mūsu cīnītāju rindas, kā jubilāri pērngad saskaitīti veseli 40, to vidū divi 90 gadnieki — plkv.A. Plensners un pltn.K.Plūmanis. Tajā pašā laikā gan arī to rindas kļuvušas retākas. Apzināti pavisam 21 aizsaulē aizsaukts virsnieks, ieskaitot arī Latvijā mirušos.

Katrā ziņā "Kadets" ir izdevums, kas aicina nepagurt cīņā par Latvijas brīvību. Tāpat arī bagāts illustrātīvais materiāls līdz ar vērtīgu lasāmvielu. Pateicība par to pienākas atbildīgajam redaktoram Elmāram Sproģim un tehniskajam redaktoram Ērikam Priedītim, kas arī izveidojis Latvijas armijas piederumu un piemiņlietu krātuvi un skati Latvijas karavīrs. To varēja jau skatīt vairākos latviešu centros, arī redzēsim 7. Vispārējos dziesmu svētkos Milvokos

Jānis Sudrabiņš

Elfrīda Karlsone-Kukaine

Elfrīdu Karlsoni-Bērziņu atceroties

Tikai tagad plašākai sabiedrībai kļuvis zināms, ka jau 4. jūnijā Londonā, Ontario, mirusi mūsu apdāvinātā Latvijas laika sporta rekordiste vieglatlētikā Elfrīda Karlsone-Bērziņa. Viņa šīs zemes gaitas izbeigusi, nepiedzīvojot pilnus 80 dzīves gadus; dzimusi 1904. g. 18. aprīlī Rīgā. Pārpelnota 11. jūnijā, izvadot mācītājam J. Prauliņam. Pelnu urnu paredzēts pārvest uz Rotas brāļu kapiem ASV. Līdz pensionēšanai viņa strādāja 20 gadus par mācībspēku Rietumontario universitātē Londonā, sākumā fiziskās audzināšanas fakultātē par trenētāju, bet pēc dažiem gadiem kļuva par šīs universitātes sporta direktori. Darbojusies arī latviešu sabiedrībā — īpaši Londonas latviešu kopā un DV Londonas nodaļā, arī koncertējot un iestudējot lugas. Latvijā viņa dziedāja Rīgas radiofonā un viņai bija daudzi patstāvīgi koncerti; beigusi Latvijas konservātorijas dziedāšanas klasi. Koncertējusi arī Rietumvācijā un Kanadā. Skolas gados pievērsusies arī baletam. Divdesmitajos gados viņa bija plaši pazīstama sporta pasaulē, kur Elfrīdas Karlsones izcīnīto rekordu saraksts ir ļoti garš, tos izcīnot vairākās Eiropas valstīs. Guvusi vairāk nekā 200 sporta goda balvu un citas atzinības. Bez sporta izglītības Latvijā beigusi arī fiziskās audzināšanas augstskolu Berlīnē un papildinājusies speciālos kursos Vācijā un citās valstīs. Aizgājēja atstāj vīru Robertu Bērziņu Londonā un māsu Elvīru Apini Montrealā.

V. S.

Al. Kalniņš

Par uzvārdu rakstīšanu

Par mūsu uzvārdiem valodnieki gana rakstījuši kā brīvās Latvijas laikos, tā svešatnē; bet tā vien liekas, ka viņu paskaidrojumus tieši tie tautieši nav lasījuši, kuŗi nobēdājušies par „lielu apjukumu" uzvārdu lietāšanā...

Tiesa, tikai samērā nesen uz zemēm (uz laukiem) dzīvojošie latvieši tika pie uzvārdiem — tai ziņā varam Dr. Steina domām pievienoties. Līdz tam latvietis lauku sētā iztika ar kristībvārdiem un mājvārdiem. Piem., Vagaļu varēja būt Vagaļu māju saimnieks, Gailīte — Gaiļu māju. Sieviešu uzvārdus darinādami, mūsu tēvutēvi ņēma par pamatu vai nu vīra uzvārdu, vai māju nosaukumu, ja sieviete tur bija saimniece. Sievietes uzvārda raksturīgās galotnes bija kā nu kuŗā Latvijas apgabalā — palaikam --iene, --ene, --iša; piem.: Bumbierene — Bumbiera sieva, Gailene — Gaiļa sieva resp. Gaiļu māju saimniece, Krūmiene — Krūma sieva, Vagaliene — Vagaļu saimniece resp. Vagaļa sieva; Bergmanīša — Bergmaņa sieva, Rubenīša — Rubeņa sieva. Par paraugu te noderēja substantīvu sugas vārdi, piem.: kalējs — kalējiene (kalēja sieva), ķesteris — ķesterene, ķeizars — ķeizariene; delveris — delverīša, vēveris — vēverīša.

Laikiem mainoties — daudzām latviešu ģimenēm un vieniniekiem dodoties uz pilsētām, uz zemēm palikušajiem iepērkot mājas — radās nepieciešamība ne vien pēc „kunga", „kundzes" resp. „jaunkundzes" vārda aiz uzvārda genitīva, bet arī pēc „modernākām", pilsētai piemērotām sieviešu uzvārdu galotnēm. Atkal latvieši rīkojās pēc substantīvu sugas vārdiem kā sugas vārdiem katrai dzimtei (kārtai) sava galotne, tā arī uzvārdiem, ko taču loka tāpat kā sugas vārdus. Pēc tādiem paraugiem kā „dārznieks — dārzniece, ceļinieks — ceļiniece, dzīvesbiedrs — dzīvesbiedre, vanags — vanadze (arī: „vanaga"; „vanadze" un „vanaga" tautā dzirdētas formas!), skolotājs — skolotāja, vientulis — vientule, balodis — balode, gulbis — gulbe" (abas pēdējās formas „balode" un „gulbe" sastopamas tautasdziesmās) — jā, pēc tādiem paraugiem tad nu patstāvīgi tapušie latvieši, dzīvodami „modernākos" laikos, darināja savus uzvārdus, īpaši sieviešu dzimtes (kārtas) uzvārdus. Tā piem. blakus vīriešu uzvārdiem „Smiltnieks, Klētnieks, Vatvars, Aistars, Vanags, Zvanītājs, Balodis, Gulbis radās sieviešu dzimtes uzvārdi „Smiltniece, Klētniece, Vatvare, Aistare, Vanaga, Zvanītāja, Balode, Gulbe" u.c. Redzam: kā senākos laikos, tā arī vēlākos tās pašas saknes uzvārdiem — tāpat kā sugas vārdiem — katrai dzimtei bija savas īpašas galotnes. Tāds stāvoklis ir arī šobaltdien, un nav nekāda iemesla runāt par „lielu apjukumu"! Par lielu apjukumu gan varam runāt, domādami par tautiešiem un tautietēm, kas vairs negrib locīt uzvārdus (kristībvārdus vēl pagaidām loka!), kas neizprot, ka sieviešu uzvārdiem pienākas sieviešu galotnes.

Dr. Šteins un dažs labs cits neizprot, ka varam (kā tauta to dara!) atzīt un lietāt tādas uzvārda formas kā „Upītis, Priedītis, Eglītis" — tām taču blakus sieviešu dzimtes sugas vārdi „upe, priede, egle"! Pirmkārt, mēs jau redzējām, ka tās pašas saknes uzvārdos līdz ar galotnēm maiņās arī dzimte. Otrkārt, tautā, piem., blakus vārdam „sieviete" pazīst arī vārdu „sievietis" (ar to pašu nozīmi, bet dažādu dzimti!). Uzvārdu „Upītis, Priedītis, Eglītis" rašanās blakus uzvārdu formām „Upīte, Priedīte, Eglīte" kļūst saprotama, liekot vērā, piem., tādus vārdus kā „vientulis — vientule, svainis — svaine". Proti: ja sugas vārdos galotnei --e siev. dzimtē atbilda vīr. dzimtē --is, tad arī blakus uzvārdiem ar --īte (Upīte, Priedīte, Eglīte) varēja rasties uzvārdi ar --ītis (Upītis, Priedītis, Eglītis). Sākumā, kad radās uzvārdi ar --ītis, uzvārdus ar --īte uzskatīja par sieviešu dzimtei piederīgiem. Runāja, piem.: „Jānis Upītis, Eglītis, Priedītis", bet: „Anna Upīte, Eglīte, Priedīte". Vēlāk — pēc tādiem paraugiem kā „Jānis Egle, Anna Egle, Jānis Upe, Anna Upe, Jānis Priede, Anna Priede" — varēja arī uzvārdus ar --īte uzskatīt par kopdzimtes vārdiem un teikt, piem.: „Jānis Upīte, Anna Upīte, Jānis Priedīte, Anna Priedīte" u.t.t. Tā rīkojamies vēl šo baltu dienu. Zināms, uzvārdi ar --ītis palika — kā tipiski vīriešu dzimtes vārdi.

Tā nu redzam, ka dzimtes maiņai līdz ar galotņu maiņu mūsu uzvārdos nav jāmeklē izskaidrojums ne gribā izpatikt daiļajam (un, es teiktu: arī stiprajam) dzimumam, nedz lietuvju valodā, kuŗā vērojama tā pati sakarība starp galotņu un dzimtes maiņu kā latviešu valodā.

Redzam arī, ka mums nav nekādas vajadzības atgriezties pie uzvārdu galotnēm, īpaši sieviešu dzimtē, kas mums kādreiz, kaut arī nesenā pagātnē, bija parastas.

Teiksim tomēr mūsu tautietim Dr. Šteinam lielu paldies! Pirmkārt, par to, ka viņš domājis un atkal domājis par šo latviešu valodas jautājumu! Otrkārt, arī par to, ka Dr. Šteins vērsis mūsu vērību uz latviešu valodai tuvāko radu valodu, kuŗā, uzvārdu ziņā, vērojama interesantā parādība, ka precētām sievietēm cita siev. dzimtes galotne nekā neprecētām. --

Par mūsu uzvārdiem plašāk rakstīts „Vēstis" (žurnālā, kas veltīts latviešu valodai), un vēl pilnīgāks pārskats cerams „Universitas" 1983. gada

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās, Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Lai runā darbi

DV Centrālās valdes sēde Milvokos

Atklājot Daugavas Vanagu Centrālās valdes sēdi, DV priekšnieks J. Frišvalds uzrunā norādīja, ka DV dibināti, lai cīnītos par labāku tēvzemes nākotni, cerot sasniegt to, ko ar ieročiem nebija lemts sasniegt.

Šo centienu — tēvzemes labākas nākotnes zīmē — risinājās sapulcējušo DV augstāko darbinieku divu dienu pārrunas un domu izmaiņa.

Kad ar īsu klusuma brīdi bija pieminēti mūžībā aizsauktie DV darbinieki un nodziedāta „Dieva, svētī Latviju", sēdes dalībniekus sveica DV ASV priekšnieks un CV loceklis A. Spārniņš. Vēl sapulcējušos sveica un par DV atbalstu aizvadītajos gados pateicās DV goda priekšnieks V. Hāzners, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, virspulkvedis A. Silgailis, no Vācijas — Dr. J. Platais, Kanadas — A. Kalupnieks, Anglijas — A. Tauriņš, Milvoku apvienības priekšnieks V. Aparjods un ilggadējais atbildīgu pienākumu veicējs DV organizācijā — J. Utināns. Bija arī rakstveida sveicieni.

Darba sēdes sākumā J. Frišvalds informēja, ka organizācijas biedru skaits aizvadītajā gadā pieaudzis un pašreiz ir — 9778. Pēc viņa ieteikuma sēdes dalībnieki atzina, ka katrai DV apvienībai un nodaļai būtu pienākums iestāties Latvijas brīvības fondā ar 500 dol. iemaksu. Pati valde nolēmusi šādu iemaksu atkārtot, līdzīgu summu piešķirot arī Patiesības Fondam. Pašreiz Latvijas brīvības fondā jau iestājušās 90 DV vienības, paskaidroja ģenerālsekretārs A. J. Bērziņš. „Lai vairāmies skaļiem vārdiem vai apgalvojumiem pasvītrot savu latvietību vai izcilību organizācijai!" norādīja J. Frišvalds. „Tajā vietā liksim runāt mūsu darbiem vispārībā un jo sevišķi DV kopībā. Darbi paši runās skaidrāko valodu, un jācer — tādiem piemēriem būs arī sekotāji."

Sēdē bija ieradies arī Dr. V. Muižnieks un sniedza plašāku ieskatu J. Riekstiņa Latviešu Studiju Centra darbībā. Pārrunu nobeigumā sēdes dalībnieki pieņēma A. Spārniņa ieteikto atzinumu: „Aicinām DV saimi brīvajā pasaulē atbalstīt J. Riekstiņa Latvisko Studiju Centru Kalamazū. Šim atbalstam jāizpaužas trijos veidos: jāturpina materiālais atbalsts Centra uzturēšanai un paplašināšanai, jārūpējas par stipendiju sagādāšanu centīgiem latviešu studentiem un jāpopulārizē Centra darbs un nozīme, cenšoties tam piesaistīt latviešu studentus no visām brīvās pasaules zemēm. Tikai tādējādi mēs nodrošināsim Centra pastāvēšanu, garantējot mūsu nacionālpolitiskā, sabiedriskā un kultūras darba nākotni."

Sēdes turpinājumā par statistiskās nozares darbību informēja nozares vadītājs J. Lācis un referents M. Grīns. Pēdējais bija sakopojis interesantus datus par organizācijas sastāvu un darbību no 1973.—1983.g.

A. Liepiņa ziņoja par vanadžu pēdējā gada rosmēm. Viņa pasvītroja, ka vanadžu darbība jāizvērš arī politiskā, it sevišķi ārējās informācijas laukā. Skaņu lenšu sagatavošana neredzīgajiem tagad ir gandrīz vai tikai vanadžu ziņā, par ko saņemta šo lenšu bibliotēkas pārziņa E. Retika pateicība. A. Liepiņa referēja arī par sirdsapziņas cietumniekiem, par sadarbību ar „Amnesty International" un par radio raidījumiem uz okupēto Latviju.

Ideoloģiskās nozares vadītājs J. Leitītis bija atsūtījis savas rakstveida pārdomas par ideoloģijas problēmām.

Ārējās informācijas nozares vadītāja G. Tamsona rakstveida ziņojumu sēdē papildināja A. Tauriņš. G. Tamsona ziņojumā bija daudzi vērtīgi ieteikumi, kuŗus pieņēma zināšanai un pārdomām. Pārrunās par ārējās informācijas problēmām V. Hāzners pasvītroja: „Mēs negrozīsim nevienas lielvalsts politiku. Mūsu politika jāplāno mums pašiem, un daudzus gadus uz priekšu."

Par aprūpes darbu ziņoja A. Spārniņš, par saimniecības nozari — Dr. J. Platais, bet par sporta nozari ar rakstu — A. Freimanis. Centrālās valdes locekli un DV Austrālijas valdes priekšsēdi V. Aufmani sēdē pārstāvēja J. Utināns. Viņš ziņoja, ka DV saimē Austrālijā atbildīgos amatos ir samērā daudzi gados jauni darbinieki, un arī delegātu sapulcēs jaunieši pārstāv nodaļas.

Ziņojot par DV ASV darbību, A. Spārniņš pasvītroja, ka tikai viena apvienība nepieder pie Latvijas brīvības fonda un ka šais dienās Karakasā fondam pasniedz zemes valdes čeku par 1000 dol. Viņš informēja arī par neseno piedalīšanos baltiešu delegācijā Baltajā namā, kur bez viņa DV organizāciju pārstāvējuši A. Treize, K. Ķuzulis, A. Jerumanis un pulkv. V. Kukainis.

Par ievērojamu veikumu ārējās informācijas laukā liecināja A. Kalupnieka ziņojums. Darbs veikts ciešā sadarbībā ar LNAK darbiniekiem. Sēdes dalībnieki atzina, ka no šī Kanadā veiktā darba būtu jāmācās darba darītājiem citās zemēs.

Dr. J. Platais pastāstīja par jaunbūvēm Bērzainē. PBLA informācijas birojs lūdzis atļauju DV Vācijā izdoto brošūru vācu valodā par Latviju un latviešiem pārtulkot arī franču valodā. — DVF priekšsēža Dr. L. Rumbas rakstveida ziņojumu par rosmēm Anglijā papildināja A. Tauriņš, bet citu zemju DV darbībā ieskatu deva A. J. Bērziņš, A. Liepiņa un J. Frišvalds. Rakstveida ziņojumus vēl bija sūtījis līdzšinējais kultūras nozares vadītājs V. Plūdons, sporta — M. Kadiķis (arī par DV darbu Zviedrijā), Centrālās valdes loceklis sevišķiem uzdevumiem — V. Aufmanis, grāmatas Laiks, Telpa, Ļaudis apgāda vadītājs K. Bencons un no revīzijas komisijas I. Balodis, J. Liepiņš, J. Tauriņš.

Nolēma atbalstīt BATUN 31. maija memorandā ieteikto rīcību, lai Eiropas parlamentā pieņemto atzinumu īstenotu dzīvē, un uzskatīt to par vienu no vissvarīgākiem uzdevumiem.

Pēc atzinumu komisijas (A. Liepiņa, J. Utināns un A. Puķīte) ieteikuma pieņēma šādu deklarāciju:

„Mēs noraidām un uz vistingrāko nosodām iekārtu un apstākļus, kādus pašreiz Latvijā ir izveidojusi Padomju Savienības okupācijas vara.

Mēs apsūdzam Padomju Savienību noziegumu izdarīšanā pret Latviju, kas izpaužas galvenām kārtām kolonizācijā, pārkrievināšanā un mūsu tautas iznīcināšanā, to nospiežot minoritātes līmenī.

Mēs pieprasām, lai Padomju Savienība atvelk savus militāros un policijas spēkus, kā arī savu administrātīvo aparātu no Latvijas territorijas, atbrīvojot, kas ar varu izsūtīti uz vergu darbu vai soda nometnēm.

Mēs solāmies kāpināt visos iespējamos veidos mūsu pūles brīvajā pasaulē, lai panāktu pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu latviešu tautai.

Mēs strādāsim, lai brīvās Latvijas mērķis būtu cilvēces progress, sociāla taisnība, cilvēku tiesību ievērošana, demokratiska iekārta un starptautiska kopdarbība, uz nacionālās suverēnitātes dibināta.

Mēs aicinām PBLA — mūsu prasības, solījumus un viedokli atbalstīt, solot mūsu iespējamo morālo un materiālo palīdzību, un aicinām šai deklarācijai pievienoties arī pārējās ar varu padomju impērijā iekļautās Baltijas valstu un citu apspiesto tautu centrālās organizācijas."

Atgādinot, ka šogad piepildījās 40 gadi kopš Leģiona dibināšanas, sēdes slēgtā posmā ar DV nozīmi zeltā abbalvoja virkni rosīgāko darbinieku. Austrālijā: Vilmu Alsti, Veltu Gailīti, Irēni Kūkumu. Anglijā: Zentu Birznieci, Džēmu Breikšu, Dominiku Čudaru, Aleksandru Kleperi. ASV: Arnoldu Adītāju, Alfrēdu Braunfeldu, Ilmāru Krastu, Leoniju Petrašku, Dagmāru Vallenu, Zigfrīdu Zoltneru. Kanadā: Armandu Kēleri, Ernestīni Konrādi, Jāni Norveli. Vācijā: Kārli Pīlāgeri, Imantu Balodi, Arturu Klimani. Zviedrijā: Ansi Orbi. Piešķīra arī vairākus CV atzinības rakstus.

Pēc „Pulkv. V. Januma fonda" komisijas (A. Kalupnieks, J. Lācis un Dr. J. Platais) ieteikuma ar balsošanu izraudzīja šogad apbalvojamos par nopelniem jaunatnes audzināšanas darbā. Apbalvoto vārdus paziņos un 500 dol. naudas balvu pasniegs 18. novembŗa atceres sarīkojumā.

Sēdes beigu posmā ieradās un ziņojumu par Karakasā, Venecuēlā, notikušo PBLA valdes sēdi sniedza PBLA un DV ASV valdes loceklis A. Braunfelds.

Nolēma paaugstināt DVM abonēšanas maksu ar 1984. g. 1. numuru: ASV no 13 uz 14 dol., Austrālijā no 12 uz 13 un Kanadā no 13 uz 15. DV sienas kalendāra cenu 1984. gadam paturēja līdzšinējo — 2,50 dol.

Par intensitāti grāmatu izdošanā referēja A. J. Bērziņš. Patlaban sagatavošanā ir Laiks, Telpa, Ļaudis 4. grāmata, Latviešu karavīrs pēc II pasaules kara, Dr. E. Andersona kapitāldarbs (ap 800 lp.) par Latvijas bruņotajiem spēkiem un izdevums pulkv. V. Januma piemiņai. Aicinās pieteikties subskribentus arī virspulkv. A. Silgaiļa grāmatai angļu valodā par latviešu leģionu. I. Kažociņš ieteicis izdot ģen. Radziņa atmiņas par arbrīvošanas cīņām un citu rakstu kopojumu.

DV CV aicina godināt latviešu karavīrus, kas cēlās, lai aizstāvētu savu tēvu zemi un atdeva savu dzīvību par to. Viņu upuri dod ticību un cerību tautas labākai nākotnei.

Atzīmējot Latvijas dibināšanas 65. gadskārtu, DV CV uzsveŗ, ka pašreiz smagākā problēma Latvijā ir pārkrievināšana, bet trimdas zemēs asimilācija. Latviešu tautas nākotnes dēļ jādomā par jaunu cīnītāju skaita vairošanu, cenšoties ierobežot asimilāciju trimdā.

Atbalstāms Patiesības Fonds.

DV CV ar gandarījumu atzīmē ASV prezidenta R. Rēgena rīcību, parakstot 14. jūnija deklarāciju, un izsaka pateicību visām personām un organizācijām, kas palīdzēja šīs akcijas īstenošanā.

Atbalstāma „Amnesty International" parakstu vākšana, cerot ar to palīdzēt latviešiem, kas apcietināti un izcieš sodus Padomju Savienībā savas nacionālās un reliģiskās pārliecības dēļ. Turpināma padomju varas iznīcināto latviešu apzināšana un dokumentēšana. Informācijas darbā joprojām var lietot filmu „My Latvia", un aicina DV biedrus savstarpējās uzskatu pretišķības nokārtot organizācijas iekšējā kārtībā.

(Turpinājums 20. lp.)

DV CV sēdes dalībnieki Milvokos. Sēž no kr.: A.J. Bērziņš, J. Utināns, Ž. Butkus, J. Frišvalds, V. Hāzners, A. Liepiņa, A. Silgailis, J. Lācis; stāv: A. Spārniņš, A. Puķīte, R. Čaks, Dr. J. Platais, A. Tauriņš, E. Peniķis, A. Kalupnieks un Dr. V. Muižnieks.

Foto V. Jaunkalnietis.

Milvok

Rīcības ko
reiz būs dzi

Lietvedis

Dr. O. Pa

T. Kron

Milvoku lielajās dienās

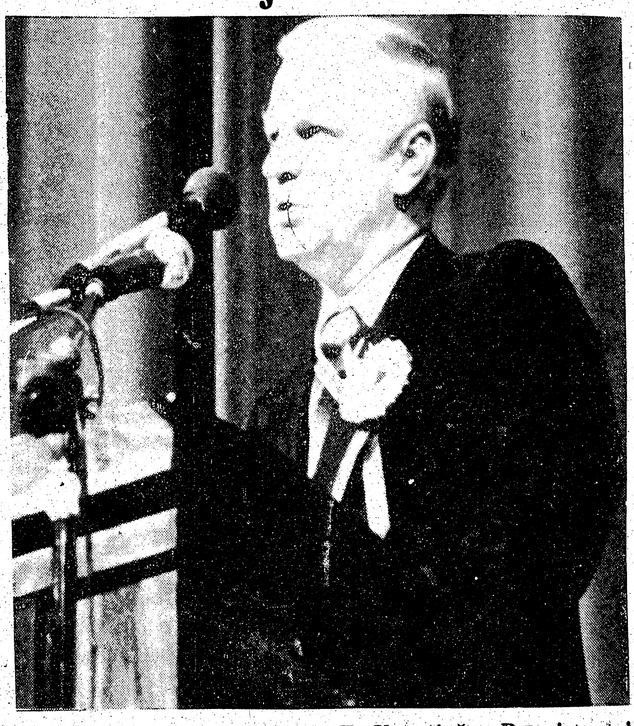

Rīcības komitejas priekšsēdis E. Krūmiņš: ,,Brīvai tautai reiz būs dziedāt brīvu dziesmu savā zemē!''

Lietvedis Dr. A. Dinbergs: ,,Dziesma vieno!''

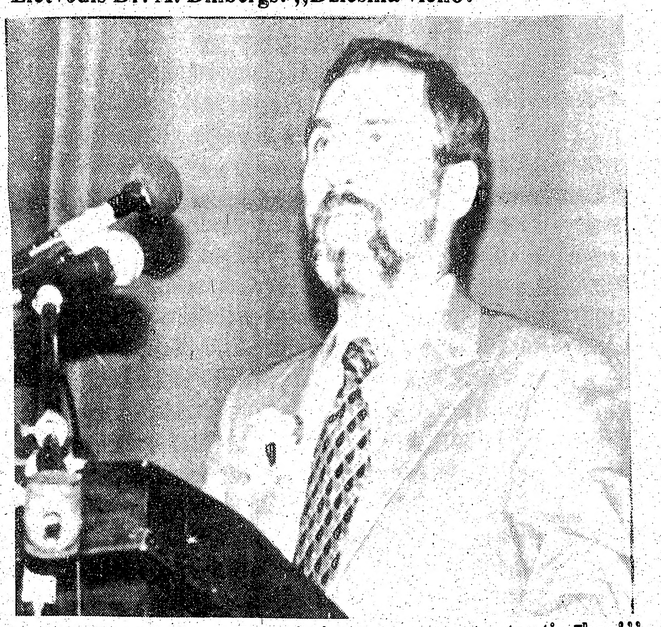

Dr. O. Pavlovskis: ,,Spītīgi aizstāvēt mūsu tautas tiesības!''

THE WHITE HOUSE

WASHINGTON

June 29, 1983

It gives me special pleasure to extend my warmest greetings to all who have journeyed to Milwaukee for the Seventh Latvian Song Festival.

As the largest gathering of Latvians in the Free World, the festival provides important opportunities for guests and participants alike to share not only the special music of the land of your heritage but, also, one another's company.

Much of America's strength lies in the cultural diversity of our people. Your great contributions to our national character reflect the significant role the Latvians have played in our history, and I know you are proud of your background, as you deserve to be.

The plight of the people of the Captive Nations is of singular importance to me and to this Administration. Last month I signed a proclamation declaring June 14 as Baltic Freedom Day. I want to reiterate a part of that proclamation:

"Today, the Baltic peoples continue to struggle to attain the freedoms we enjoy. These men and women still suffer harsh imprisonment, banishment, and persecution for their beliefs. Brave Lithuanians, Latvians, and Estonians still seek to exercise their human rights to think, speak, and believe as their conscience directs them.

"The people of the United States of America share the just aspirations of the people of the Baltic nations for national independence, and we cannot remain silent in the face of the continued refusal of the government of the U.S.S.R. to allow these people to be free."

May your festival be a wonderful success and your time together memorable and pleasurable.

Ronald Reagan

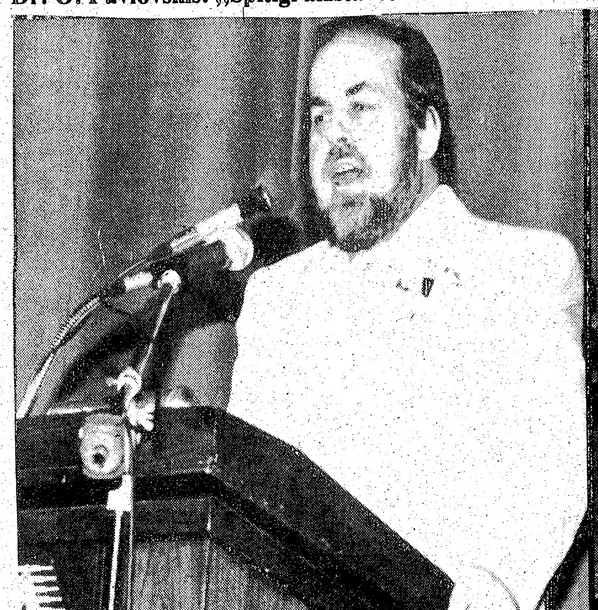

T. Kronbergs: ,,Nekas mūs nešķirs!''

V. Mukchs: ,,Pāri jūrām, pāri zemēm — vienā balsī!'' J. Frīšvalds: ,,Paliksim modrā sardzē!''

DR. EDGARA ANDERSONA

Velna bruņinieki

STĀSTS PAR 17.g.s. PIRĀTIEM

(Turpinājums)

Kuģa ļaužu privātie strīdi bija jākārto krastā. Kuģī bija jāvalda mieram un saskaņai, jo katru brīdi varēja sagaidīt ienaidnieka uzbrukumu. Senie dokumenti tomēr liecina, ka notikuši arī dumpji un divkaujas. Dumpji parasti notika netaisnīgas laupījuma sadales, bada un slāpju dēļ. Bija arī gadījumi, kad veco pirātu kapteini gribēja atvietot kāds cits, kas sevi iedomājās spēcīgāku esam. Divkaujas parasti notika šādā veidā. Pretinieki no zināma attāluma viens uz otru izšāva. Ja neviens netrāpīja, tad viņi kāvās zobeniem, līdz vienu ievainoja.

Astoņos vakarā uz pirātu kuģa izdzēsa ugunis un visi, izņemot sardzi, devās gulēt. Kuģi uzņēma ne jaunākus par 12 gadiem, kas tad kalpoja kā kuģa zēni. Pērienus un lamas šie jaunieši dabūja biežāk baudīt nekā laipnu vārdu. Arī gandrīz vai necilvēcīgi smagais darbs sākumā viņiem likās neveicams. Bet — ,,darbs kaulu nelauž''. Ar laiku no trauslā zēna izveidojās spēcīgs, cīņās un vētrā norūdīts vīrs. Kas nevarēja izturēt, tam mierīgi ļāva aiziet bojā. Kompromiss un līdzjutība toreiz bija retas parādības. Atpūtas brīžos ļaudis uzdzīvoja. ,,Šodien mēs dzīvojam, rītu jau mirstam. Kādēļ taupīt? Mūsu liktenis skaitās vēl dažas dienas, kuras mēs pavadīsim priecīgi, par nākamību nedomādami,'' teica flibustieri, netaupīdami ne savas mantas, ne dzīvības.

Taču ne visiem flibustieriem bija laime. Kāds Bartolomejs Portugalietis ar savu barku pie Kubas krastiem pārsteidza lielāku spāņu kuģi un ieņēma to. Kuģī flibustieri atrada 120.000 mārc. kakao. Priekus tomēr aptumšoja nelabvēlīgais vējš, kas liedza braukt uz patvērumu ostu Jamaikā. Bartolomejs Portugalietis uzņēma svaigu ūdeni un gaidīja uz labvēlīgu vēju. Tai vietā viņš sagaidīja trīs spāņu kuģus, kas uzbruka viņa kuģim, sagūstīja komandu un novietoja to kāda kuģa dibentelpās pie žurkām un pelēm. Vētra izklīdināja kuģus, bet uz kuģa, kur atradās Bartolomejs, jau gatavoja karātavas, pie kurām pēc dažām stundām būtu jākarājas pirātu kapteinim un viņa ļaudīm. Portugālis labi saprata spāņu valodu un juta, ka cilpa jau sažņaudz viņa kaklu. Kuģis iebrauca kādā ostā. Naktī Bartolomejs pēkšņi uzbruka sargam, nožņaudza to un, apbruņojies ar degvīna pudeli, no kuras sargs vēl pirms laiciņa bija iebaudījis, uzlavījās uz klāja, pār'ēca pāri kuģa malai, pārpeldēja ostas ūdeņus un sasniedza krastu.

Starp flibustieriem bija arī ievērojami aristokrati un mākslinieki, kas personīgu vai politisku iemeslu dēļ bija spiesti atstāt dzimteni, atsacīties no savas personības un doties baigajās flibustieru gaitās. Tādēļ arī dažreiz atgadījās, ka uz laupītāju kuģa klusā naktī zem krāšņi zvaigžņotās dienvidu debess atskanēja kāda apdāvināta vijolnieka vai flautista atskaņotas ievērojamu Eiropas meistaru melodijas, veltītas kādai neuzticīgai vai nelaimīgi mīlētai sievietei tālajā Eiropā, kuras dēļ viņš devies mūža trimdas gaitās. Tagad viņa vijoles skaņās noklausījās daži mežonīgi vīri, kuru rupjajās sirdīs varbūt pēkšņi iekvēlojās kādas maigākas jūtas un par rievoto, cieto vaigu noritēja negribēta asara.

Rietumindijas ūdeņos siroja kāds dižciltīgs Tīringas grāfs Ernsts fon Mansfelds, kas savu karjēru sāka Bosnijā, no turienes pārgāja uz Vidusjūru un vēlāk pārcēlās Rietumindijas ūdeņos. Vēsturē viņš pazīstams ar angliskoto Menzfīlda vārdu.

Ievērojami vēsturnieki stāsta par daudziem slaveniem jūras laupītājiem, bet briesmīgākais no visiem bijis Fransuā L'Olonuā. Viņš bijis divdabis — ārēji elegants, glīti koptu bārdiņu un ūsiņām, smalkām, sakniebtām lūpām, caururbējām ķirzakas acīm, gludi nosukātiem matiem, augstu balsi, kas bija ļoti asa, rūpīgi koptām rokām, pie kurām lipušas daudz asiņu, tai pašā laikā — sadists, slepkava un dedzinātājs. Savu karjēru viņš sāka kā zemkopis, tad kā mednieks, turpinot kā valē un nobeidzot kā flibustieris.

Ilgāku laiku šo eleganto briesmoni nodarbināja plāns izlaupīt un nodedzināt visas pilsētas Venecuēlas ziemeļos. 600 vīru sešos kuģos bija gatavi viņam sekot. Divas nedēļas laupījuši Marakaibo, flibustieri devās uz Gibraltāras pilsētu, kur tos sagaidīja 4000 spāņu karavīru. ,,Mums vajadzēs tvert karstu dzelzi,'' flibustieru vadonis paskaidroja saviem vīriem un vēl piebilda: ,,Jo stiprāks ienaidnieks, jo lielāks laupījums būs mums pēc uzvaras.'' 380 līdz zobiem apbruņotu vīru priekšgalā L'Olonuā pa zemes ceļu pāri purviem devās tieši spāņu artilerijas ugunī. ,,Kas bēgs no ienaidnieka, to nošaušu,'' asā balsī sauca L'Olonuā. Plecu pie pleca flibustieri nāvējošā ugunī devās uz priekšu, viens pēc otra krizdami uz necelšanos. Bet arī viņu zalves nebija veltīgi raidītas. Viens pēc otra saļima arī Gibraltaras aizstāvji. Atlikušie bija ārkārtīgi pārsteigti par neparasto varonību un nāves nicināšanu, ko parādīja L'Olonuā ļaudis. Arvien retākas kļuva spāņu rindas, un beidzot virs Gibraltaras cietokšņa uzvijās pirātu melnais karogs ar baltajiem stilbu kauliem. 5000 spāņu vīriešus nogalināja un, barkās aizvestus, nogremdēja jūrā, sagūstītās sievietes un bērnus ieslodzīja baznīcās, iebrucēji veselu mēnesi postīja un laupīja pilsētu. Pēc piedraudējuma pilsētu nodedzināt un bada spiesti pilsētnieki samaksāja 10.000 piastru izpirkšanas naudas.

(Turpinājums sekos.)

Korporācijas Auroras piecdesmit gadi

Korporācijas Auroras locekles Kanadas Latviešu Centrā atzīmēja savu 50 gadu dibināšanas jubileju.

Svinībās pulcējās viesi kopā ar 50 korporācijas Auroras loceklēm un svētku aktu. Auroras globālo prezidiju: Ingu Bražus, Andu Avenu,un Āriju Mileiko, zālē svētku gājienā ieveda Gundegas (krustmātes) prezidijs Hedviga Pētersone, Māra Amoliņa un Ligita Šteinmane.

Svētku aktu ievadot, Inga Bražus lūdza klātesošos vienoties Latvijas valsts himnā. Svētbrīdī mācītājs Briedis izteica Auroras locekļu pateicību Dievam par līdzšinējo pastāvēšanu un cerību Dieva vadībā korp. Auroras nākotnei. Auroras seniores uzrunā bija iepīta Auroras vēsture, mērķi un devīzes un tās nozīme Auroras locekļu dzīvei un darbībai, kā arī mudinājums palikt uzticīgām mūsu tautas nākotnei un neatlaidīgi strādāt viņas labā. Jauntautietes Ārijas Purvas klavieru pavadījumā Jāņa Norviļa komponēto Auroras dziesmu ar Valentīnes Hermanes vārdiem nodziedāja meitene Laura Zariņa. Ļoti plašu un saistošu akadēmisko runu teica Leontine Lukste. ,,Par ko dzied tautasdziesmas.''

Korporāciju Auroru jubilejā vispirms apsveica krustmātes Gundegas globālā seniore Hedviga Petersona ar ziediem un aploksni, kā arī sveicināja no Rīgas Gundegām un dāvanai pasniedza divus Jāņa Brecha Vecrīgas akvareļus. Sekoja apsveikums no studenšu korporāciju kopas Toronto seniores Gunas Plūmanes, pasniedzot ziedus un aploksnes. Tad apsveica Daugavietes Toronto kopas seniore Inta Malēja ar ziediem un aploksni, Dzintras Toronto kopas viceseniore Zane Šterna ar ziediem un aploksni, Imerias Toronto kopas seniore Biruta Niedra ar ziediem un Selgas pārstāve Vēra Lazdiņa ar ziediem. Apsveikumam, zili-balt-sarkanu prievīti un ziedus sniedza Gaujmalietes Toronto kopas seniore Dace Pārupe, ar ziediem sveicināja Varavīksnes Toronto kopas seniore Dzidra Avena, un Raiņa grāmatu Uguns un Nakts līdz ar ziediem pasniedza Spīdolas globālā viceseniore Anda Kalviņa.

No studentu korporācijām apsveica Toronto kopas pārstāvis Jānis Ozols un Egīls Tannis, Selonijas Toronto kopas seniors Juris Laufers,Frat. Lettica pārstāvis Viktors Upeslācis, no korp.Latvia Andrejs Rolavs, Beveronijas Jānis Mežaks.

Frat Academica Edvards Pētersons, Fr. Lataviesnis Kārlis Jansons, Patria Viktors Kānbergs, Vendia Kanadas kopas seniors Jānis Grīnvalds, Lacuania globālais seniors Vilis Miklašēvics un Frat.Imantica Toronto kopas seniors Arvīds Bernšteins. Kazimirs Znotiņš, pārstāvot Bīskapa Rancāna Fondu, apsveica korp. Auroru gada svētkos un nodeva Kardināļa Vaivoda sveicienu visiem trimdas latviešiem! Bija arī daudz rakstveida apsveikumu. Pēc tam viesi pakavējās uz šampānieša glāzes un maizītēm.

Vakarā Latviešu Centrā notika stunda draudzībai, vakariņas un balle, kurā ieradās ap 150 viesu.

Nākošā dienā notika brokastis un svētku komerss, kur viesojās Auroras krustmātes Gundegas.

Tā korporācija Aurora atzīmēja savus 50. gada svētkus ne tikai atskatoties uz pagātni, bet arī soļojot uz priekšu nākotnē. Aurora sakarā ar 50 gada svētkiem ziedo 500 dol. Patiesības Fondam; 500 dol. Tēvijas Fondam ar sekojošo norādījumu--pusi Minsteres ģimnazijai un pusi Mičigenes latviešu kursiem; 300 dol. Mazputniņam; un pa 100 dol. TLB pamatskolai,TLTA ģimnazijai, Toronto latviešu skolai Valodiņa, Latviešu skolai Hamiltonā, un SV. Katrīnu, Sadberijas, Otavas un Montrealas skolām.

Studenšu korporācijas Aurora saime ar viesiem savās 50 gadu atceres svinībās.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 86

Žēl, ka nākamgad augustā, kad Vācijā uz Brīvās pasaules latviešu dziesmu svētkiem saplūdīs daudz ļaužu, nenotiks Nirnbergas kara noziedznieku tribūnāls Nr.2 pret Pad. savienību, par ko šajā slejā rakstīts jau pirms 2 gadiem. Pēc Latvijas Brīvības Fonda norādes tas kā atsevišķa norise starptautiskā plāksnē paredzēts 1985. gadā, ar Baltijas valstu iztirgošanas līgumu starp Staļinu un Hitleru apsūdzības kodolā, kas iesēja tagadējo komūnisma teroru, genocīdu un mūsu tautu iznīcināšanas politiku. Atzīmējams, ka līdzīga veida ,,starptautiskas tiesas'' jau notikušas vairākās vietās, piem., Badgodesburgā pie Bonnas, par padomju gāzes vadu, kur prokurors bija Francijas galv. prokurors 1945.g. Nirnbergas tribūnālā A. Forē, ar Dānijas prokuroru F. Andersenu palīgos. Tie piesēdētājos bija arī ASV senātors V. Armstrongs.

* * *

Testaments ir pēdējās gribas rīkojums nāves gadījumam. Testātors, kamēr tas dzīvo, to var grozīt neskaitāmas reizes, tādēļ neiederas organizāciju un draudžu publiskās pateicības tiem, kas paziņojuši, ka viņi to un to novēlējuši savos ,,sagatavotajos testamentos''. Kamēr testātors dzīvo, tāds paziņojums izziņošanai sabiedrībai par ,,testamenta sagatavošanu'' ir tikai pašlielīšanās, un latviešu cilvēks parasti tā nedara.

* * *

Minsteres latviešu ģimnazijas direktrises pienākumus uzņēmusies bij. Kursas vasaras vidusskolas vadītāja 52 g. v. līgatniece Ilga Dolfija Grava, Vašingtonas universitātes Sietlā graduēta paidagoģe. Lai Dievs pašķir viņai spēku iešķilt savos audzēkņos savu nacionālo patriotismu! Kad Gravas kundze apciemoja Rīgu, ,,lai pārliecinātos par postu, kas tik reāli jau domās un jūtās pārdzīvots'', kad viņa tur vēroja ,,šīs dienas Latviju ar pionieriem un komjauniešiem'', viņa klusi vēlējās, ,,kaut nebūtu šīdiena, bet tikai vakardiena un rītdiena. Bet kāda rītdiena? Daudz no tā, kas nedrīkstētu tur būt, tomēr ir. Kā palīdzēt latviešu tautai? Kā pasargāt to? Kā paglābt? Kā tas viss ir ar mums? Kas ir mūsu rītdiena?'' — jautāja sev jauno trimdas latviešu audzinātāja. Kad pie brokastu galda viesnīcā kāda ASV latviete mēģināja sarunāties krieviski ar apkalpotāju, Gr. satrūkstas: ,,Kur es esmu? Kas šeit notiek? Latvijā taču itin visiem, visiem jārunā latviski!'' Labi bija, ka viņas pārmetumus nedzirdēja zinīgā pavadone (nebija klāt). Minsteres gaismas pils joprojām būs modra sarga ziņā!

* * *

Ja pirms 60 gadiem mūsu brīvās zemes savas nākotnes tālredzīgai nodrošināšanai bija gatavas ar Ukrainu un Poliju saslēgties politiskā darba vienībā, kālab mēs tagad nepasākam neko nopietnāku līdzīgas antantes nodibināšanai cīņai par mūsu tautu un zemju brīvību? Kas tas būtu par spēku! Atzīmējams, ka Čikagā mūsu tautu jaunieši jau ilgāku laiku noorganizējuši sadarbības kopu PULL (Polija, Ukraina, Latvija un Lietuva), kas savā pēdējā sanāksmē nolēmusi izdot savu rosmju iedzīvināšanai īpašu propagandas skrejlapu. Vai lielākajos latviešu centros būtu grūti ieinteresēt pāris uzņēmīgu un izdarīgu jauniešu vietējās PULL iespējas izpētei? Problēmas, kur satikties? Čikagas PULL vadība patlaban noskaidro, kuŗos krogos visvairāk pulcējas poļi, ukraiņi, lietuvieši un latvieši, lai tad vienotos par rēgulārām kopējām satikšanās vietām draudzības un sadarbības siešanai.

Minsterē, piem., baltiešu jaunieši rēgulāri satiekas ,,Glokā''. Vācijas bēgļu laikmeta pirmsākumos arī mēs savas kopējās satikšanās noorganizējām ,,bīrštūbēs''. Tikai tad, kad apspiesto tautu piederīgie brīvajā pasaulē apvienosies spēcīgā cīņas vienībā, ,,vareni iezviegsies mūsu balsis pasaulē!'' Vērā ņemams atgādinājums mūsu sporta ļaudīm: 1984. gadā atkal notiks Apspiesto tautu Brīvā olimpiada. Jauna, atsaucīga iespēja sēt sadarbību!

* * *

1920.g. augustā Rīgas resp. Bulduru konference šķetināja metus Baltijas valstu savienībai (mērķis: saskaņota militāra aizsardzība un ārpolitika). Ārlietu ministri, Lietuvai atturoties, konferencē par locekli uzņēma arī Ukrainu. Viļņas resp. Lietuvas un Polijas konflikta dēļ Baltijas valstu savienības līgums netika nolīgts. Baltijas valstis kopā ar Ukrainu iegūtu spēcīgu balsi (77 milj. iedzīvotāju) Austrumeiropas lielajā politikā. Divus gadus vēlāk, 1922.g. Varšavas saietā tika pārrunāts jauns savienības līgums uz 5 gadiem starp Latviju, Igauniju, Poliju un Somiju (bez Lietuvas), ar 42 milj. kopiedzīvotājiem.

Rožainās cerības pajuka, kad Latvijas saeimā šo svētīgo ,,Entente Cordiale Baltique'' līgumu mūsu sociāldemokrati, simpatizēdami Maskavai, izgāza cauri. Tā kā Somijas priekšnoteikums Savienībai bija, ka visi parlamenti līgumu ratificē vienprātīgi, Somija mūsu kļūmes dēļ no visa atteicās.

* * *

Jautājums, kā viņi visu to spēj noorganizēt? Kālab mums neveicas pat ar mazāka mēroga propagandas lietām? Kālab mēs, kuŗu tautas komūnistu tirannijā tiek pamazām iznīcinātas, pasaules sabiedriskās domas uzjundīšanas jomās esam pamesti bāreņi? Tas pats Franks Gordons, mūsu propagandai gan labu vēlēdams, savā laikā, kad DV strīdējās par savas aprūpes organizācijas angliskā nosaukuma Latvian Welfare un Latvian Relief maiņu, ieteica DV saukties par ,,Latviešu tautas revolūcionāro fronti,'' tas tad radīšot mūsu rosmēm pavisam citu efektu ziņu dienestā, un ,,revolūcionāro fronti'' Maskavai arī grūtāk būšot apkaŗot.

Par lobijistu pakalpojumiem mēs jau esam izdevuši lielu naudu, bet vairāk par apmeklējumu pieteikumiem pie ,,augstiem kungiem'' neko netikām panākuši. Kaut kā un kaut kur mums vēl daudz jāmācās, lai saceltu lielu brēku un ievērību.

Priecīgās sejas Līgo vakarā Saulainē. No kr.: Gunilla Gustava, Sandra Bernava un Amanda Sebre. Foto Norberts Sebris.

Līgo svētki Saulainē šogad noritēja romantiskā seno dienu gaisotnē. Foto J. Liģers.

Toronto DV nodaļas rīkoto šaušanas sacīkšu uzvarētāji un rīkotāji. Foto Verners Cinis.

TORONTO ZIŅAS

● Līgo svētku sarīkojumā Sidrabenē pēc pašu rīkotāju vērtējuma piedalījušies pāri par tūkstoš līgotāju, arī daudz jauniešu. Svētki iesākās 25. jūnija vakarā ar Maijas Ķuzes sastādīto un iestudēto Jāņu uzvedumu: Papardes zieds atkal zied. Mūzikālā vadītāja bija Skaidrīte Darkēvica. Izrāde notika uz brīvdabas skatuves, un to ar uzrunu ievadīja Sidrabenes pārvaldes priekšnieks V.Ozols. Ar tautas dejām izrādi kuplināja Diždanča dejotāji un Toronto un Hamiltonas dziedātāju sastādītais koris. Izrādes beigās krāšņi iemirdzējās ,,papardes zieds'', ko bija gatavojis Valdis Gulbis. Skatītāji par skaisto izrādi pateicās ar ilgiem aplausiem. Sidrabenes pārvalde uzveduma dalībniekiem bija sagādājusi cienastu. Deju laukumā spēlēja E. Zakuļa kapella. Arī šogad uguņošanu bija atbalstījis Robertsona auto firmas pārstāvis H. Plaude, kā jau daudzus gadus. Uguņošanu vadīja Paulis Plīsis, Jānis Blūms un Ivars Blūms. Sidrabenes saimniecības jaunās ēkas zālē V. Ozols pēcpusdienā atklāja Valža Teteŗa gleznu izstādi ar 32 darbiem. Nākošā rītā, svētdien, dievkalpojumu baznīcā vadīja mācītājs Ā. Čops.

● Katoļu draudzes īpašumā Mežciemā Jāņu svinēšanai bija ieradušies paši mežciemnieki, kam tur ir vasaras mājas, un viesi, kā arī Mežciema pārvaldes priekšnieks T. Puisāns un citi redzami latviešu katoļu darbinieki. Līgošanu pie ugunskura vadīja draudzes koŗa diriģents Antons Gertmanis, kas bija arī Jāņutēvs, bet Jāņumāte Katrīna Garjāne, kuŗi līgotājus cienāja ar sieru un miestiņu. Mežciema dāmu komiteja bija sagādājusi cienastu ar dzērieniem. Jāņu svinēšana turpinājās draudzes mājā, kur par deju mūziku skaņu lentēs rūpējās Voldemars Bērziņš. Priekšnesumos tautas deju grupas ,,Kreisā kāja'' 12 dejotāji Ilzes Līdumas vadībā nodejoja četras tautas dejas. Jāņubērnu bija ieradies ,,labs simts'', lai atkal tiktos kārtējā Rudzupuķu ballē 30. jūlijā.

● Saulaines Jāņu sarīkojuma loterijas izlozē nav izņemti šādi laimesti: dzeltenās lozes— Nr. 1, 6, 51, 65, 105 un 115; zaļās — 32, 57; baltās — 112 un 108. Laimesti saņemami pie Saulaines pārvaldes locekļa Gunša Taņņa, zvanot: 751-5120 vai 225-8635.

● Sidrabenes vasaras nometne latviešu valodas pratējiem darbosies no 10. jūlija līdz 6. augustam, bet latviešu valodas nepratējiem no 31. jūlija līdz 13. augustam. Galvenie sarīkojumi nometnes laikā būs: Sidrabenes 30 gadu dibināšanas atceres svētki 10. jūlijā, ko ievadīs pl. 11 ar dievkalpojumu; bērnu svētki 24. jūlijā un sporta svētki 7. augustā. Šīs vasaras speciālprogramma ir skaitļotāja kurss, ar kuŗa palīdzību valodu un latviskās zinības mācīs saistošā veidā. Bez tam nodarbību plānā paredzēti sirojumi, šķēršļu skrējieni, rokdarbi, ugunskuri, talantu vakari, dziedāšana, svecīšu un brīvdabas svētbrīži, apceres par kristīgiem un latviskiem tematiem, filmas un citas nodarbības lietpratēju vadībā. Diplomēta peldēšanas instruktore Daina Vāgnere apmācīs peldēšanā. Nometnes komandants un zēnu galvenais vadītājs Juris Eglītis, meiteņu galvenā vadītāja Dace Veinberga, mazo bērnu nometnes vadītāja Dzintra Eglīte, nometnes administrātore I. Veinberga, saimniece Rasma Gaile. Nometnes ārsts Dr. A. Rubenis un atbildīgais vadītājs māc. J. Cālītis.

● Saulaines vasaras nometne šogad darbosies 6 nedēļas, no 10. jūlija līdz 21. augustam. Nometni atklās 10. jūlijā pl. 12 ar svētbrīdi Saulainē. Nometnes komandante pirmajiem posmiem Renāte Pogule, 3. posmam Kārlis Jansons. Mazo bērnu nometnes vadītājas Putnu salā — Elga Ozoliņa-Krasta, Ilze Villere un Kristīne Kaņķe. Nodarbību plānā ticības mācības, ko vadīs māc. I Gaide un teoloģijas students Aldis Elberts. Peldēšanu pēc Sarkanā Krusta programmas apmācīs Zintis Pērkons. Mūziku, dziedāšanu un instrumentus mācīs Brigita Alka, Jānis Beitāns un Vilma Vītola. Bez tam paredzētas vēl citas interešu grupas — rokdarbi, keramika, zīmēšana u.c., vadītāji Anna Strada, Laimons Kinstlers, Ņina Jurševska, Velga Jansone, Ilze Villere. Visos posmos sporta nodarbības dažādās disciplīnās. Kopējs izbraukums uz Sidrabenes svētkiem 24. jūlijā. Par nometnes saimniecību rūpēsies Rasma Suchova un Erika Reinfelde. Nometnes ārsts Dr. P. Mežciems vai Dr. R. Jaunkalns. Nometnes sporta svētki 30. un 31. jūlijā.

● Sidrabenes 30 gadu jubilejā ieradīsies arī māc. Jāzeps Urdze no Anbergas, Vācijā pie Bonnas, un runās 9. jūlijā pl. 15. Bija paredzēts, ka viesis piedalīsies vēl 17. jūlija dievkalpojumā Sv. Andreja baznīcā, bet tur nevarēs ierasties, jo būs aizņemts Lietuviešu ev. lut. baznīcu konferencē ASV.

● Toronto Women's College slimnīcā 30. jūnijā mirusi Emīlija Ziplāne, dzim. Kārkliņa. Viņa ir vidzemniece, dzimusi 1917. gada 17. jūnijā Aglienas pagastā. Studējusi Latvijas universitātē Rīgā, bet Toronto universitātē ieguvusi bibliotēkāres gradu un 23 gadus darbojusies par bibliotēkāri Toronto universitātē, kur noorganizējusi un vadījusi arī latviešu valodas un vēstures kursus. Pēdējā laikā iekārtojusi un vadījusi bibliotēku Toronto Latviešu Kultūras Centrā. Kādu laiku bijusi arī Toronto Austrumu draudzes dāmu komitejas priekšniece. Piederēja pie studenšu korporācijas Varavīksne saimes. Par Emīliju Ziplāni bija ievietots raksts arī lielajā Toronto laikrakstā The Star, atzīmējot, ka viņa dzimusi un izglītojusies Latvijā un pēc studiju beigšanas Toronto universitātē nostrādājusi 23 gadus par bibliotēkāri. Nelaikē Toronto atstāj vīru, Latvijas armijas virsnieku Ervīnu Ziplānu, māsu Lidiju Oklahomā, ASV, un divas māsas, Skaidrīti un Martu, Latvijā. Brālis gleznotājs Pēteris Kārkliņš miris pagājušā gadā Toronto. Pēdējā laikā Ziplānu ģimene bija iegādājusies vasaras māju Toronto Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā, būdami šīs draudzes locekļi.

● Sasniegusi 84 g. vecumu, Veleslejas slimnīcā 23. jūnijā mirusi Alma Vilmane, dzimusi Tauriņa, pēc profesijas farmaceite, Latvijā darbojusies pie Sarkanā Krusta un izpelnījusies atzinību. Pieder pie akadēmiskās vienības Latviete. Aizgājēju 27. jūnijā no Rosara bēŗu nama uz Mount Pleasant krematoriju izvadīja māc. I. Gaide. Nelaikei paliek dzīvesbiedrs Ādolfs, dēls Ilmārs, vedekla Doroteja un mazdēls Andris Florīdā, meita arch. gleznotāja Ita, znots Visvaldis Ozols un 4 mazbērni — Māra, Voldemārs, Kārlis un Edīte ar vīru Gunti Bērziņu Toronto, kā arī brālis prof. Dr. Alfreds Tauriņš, svaine Millija un divas meitas.

● Sanibruka slimnīcā ar sirdskaiti 23. jūnijā miris Guntars Imants Upatnieks. Viņš dzimis 1928. gadā 25. maijā Lizuma pagastā. Kanadā strādājis par vecāko ķīmijas inženieri Pulman & Kellog firmā. Aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem 27. jūnijā izvadīja māc. I.Gaide. Nelaikim paliek Toronto dzīvesbiedre Astra un meita Nora, bet Latvijā trīs māsas un radi Kanadā.

● East General slimnīcā 25. jūnijā mirusi Veronika Freiberga, dzimusi Putniņa. Viņa dzimusi 1904.g. 3. janvārī Rīgā. Aizgājēju 28. jūnijā Sv. Džēmsa krematorijā izvadīja māc. I. Gaide. Nelaikē atstāj Toronto dēlu Dr. Arni Freibergu, vedeklu Birutu un mazbērnus Viktoru, Andru un Nīlu. Nelaikes vīrs Fridrichs miris 1976. gadā Toronto.

● Toronto Kultūras Centrā Līgo svētki bija sarīkoti 23. jūnijā Umurkumurā. Piemīlīgais bārs bija pušķots Jāņu vainagiem un jāņuzālēm. Kopīgo līgošanu ar ģitaras mūziku vadīja Auseklis Pērkons. Jāņutēvs Harijs Jansons ar Jāņumāti Velgu Jansoni pacienāja kuplo Jāņubērnu saimi ar sieru un alu.

● Vasaras mēnešos Centrs būs atvērts apskatei svētdienās no pl. 11—16. Viesi varēs pakavēties pie kafijas tases ar mājas cepumiem.

● DV nodaļas gadskārtējās šaušanas sacīkstes 11. jūnijā mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē norisinājās labvēlīgos laika apstākļos, bet dalībnieku bija mazāk nekā iepriekšējos gados. Mazkalibra šautenes klasē piedalījās 10 šāvēji ar vad. O. Zvirgzdgraudu un pal. P. Graudu. Pēdējais arī izcīnīja septīto gadu pēc kārtas meistargodu ar 580 pnk. (iesp. 600). O. Zvirgzdgrauds ieguva 556 p., un A. Rūdolfs 544 p. Ekspertu klasē uzvarēja V. Cinis (515), atstājot aiz sevis E. Vaiņānu (499) un Lauru Eglīti (493). Strēlnieku klasē pirmo vietu izcīnīja E. Viškers (492). Seko L. Ozols (479) un J. Borgs (419). Dāmu meistares godu atkal izcīnīja Laura Eglīte ar 356 p. (iesp. 400).

Pistoļu šaušanas klasē 5. gadu pēc kārtas uzvarēja P. Grauds ar 175 (iesp. 200). Seko O. Zvirgzdgrauds (156) un L. Ozols (141). B klasē V. Cinis (117). Māla baložu šaušanu vadīja A. Mackars. Otru gadu pēc kārtas meistara godā tika J. Beitiņš ar 44 baložiem (iesp. 50). 2.v. G. Vilmanis (43), 3.v. A. Mackars (38). Ar priekšā došanu '-Handicap, J. Beitiņš (ieguva 21 balodi (iesp. 25). Aiz viņa A. Brencis (19) un J. Purviņš (18).

Ciemiņu klasē (iesp. 50) uzvarēja A. Brencis (42). 2.v.— G. Paeglis (34), 3.v. — J. Purviņš (31). Makšķeres mešanas sacensībās bija 4 dalībn. Uzvarēja J. Birznieks ar 66 p. (iesp. 100). Uzvarētājus apsveica O. Zvirgzdgrauds un nod. priekšs. vietn. L.Ozols ar vanadžu kopas vad. Astrīdu Jākobsoni un sporta vad. H. Jākobsons, pasniedzot balvas. Viņš ārī pasniedza balvu 1982.g. Globālo sacīkšu uzvarētājam P. Graudam un meistarklases pirmās vietas ieguvējam O. Zvirgzdgraudam. Kanadas DV zemes valdes pārst. A. Šterns pasniedza jau agrāk piešķirto DV CV atzinības rakstu Laurai Eglītei. Sekojošā saviesīgā vakarā par skaņu lenšu mūziku rūpējās O.Zvirgzdgrauds. Par dalībnieku cienāšanu gādāja Mirdza Zvirgzdgrauda ar Astrīdu Jākobsoni.

HAMILTONA

● Mācītājs K. Kuškēvics 15. jūnijā pēdējā gaitā izvadīja 70 g.v. Katrīni Šumani uz Vudlendas kapiem. Par viņu sēro vīrs, bērni, kā arī 7 mazbērni un radi Hamiltonā, Ņujorkā un Latvijā.

BLOOR—JANE rajonā
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS.
Vēlams bezbērnu pāris.
Zvanīt 767-8580.

Netālu no Saulaines
PĀRDODAMA MAZA SAIMNIECĪBA
— 4 akri zemes, liels šķūnis, 2 istabu dzīvojamā māja, garāža, 2 akas un zivju dīķis.
Tuvākai informācijai — S. Apenītis, A. Stikuts Real Estate,
752-1770 vai 439-5061.

Makša Kazaka pieminai

Toronto latviešu sporta saimi sestdien, 18. jūnijā, aplidoja sēru vēsts, ka miris pazīstamais brīvās Latvijas basketbola izlases spēlētājs Maksis Voldemārs Kazaks. Izcilais sportists dzimis 1912. gada 10. maijā Rīgā. Trešdien, 22. jūnijā, māc. Juris Cālītis izvadīja Dieva mierā aizgājušo ar svētbrīdi. Izvadīšanā piedalījās daudzi Makša Kazaka sporta draugi un paziņas.

Maksis visu savu dzīvi un enerģiju bija veltījis sportam. Viņa sporta gaitas iesākās brīvajā Latvijā, kad latvju jaunatne sajūsmas pilna dzīvoja un strādāja, ticot gaišai Latvijas nākotnei. Mūsu izlases sportisti ar lepnumu nēsāja mūsu nacionālās krāsas un darīja pazīstamu Latvijas vārdu ārzemēs. Sevišķi iespaidīgi bija latviešu basketbola valsts vienības starti starptautiskās sacīkstēs gan dzimtenē, gan arī ārpus tās. Maksis Kazaks piederēja pie šīs jūsmu pilnās jaunatnes un bija iedalīts Latvijas valsts komandā 34 reizes.

Makša spožās sportista gaitas pārtrauca karš. Pēc kara viņš atradās bēgļu nometnē Saule, Vācijā, kur iespēju robežās atsāka sporta gaitas basketbolā, futbolā un volejbolā. 1948. gadā Kazaks devās uz Angliju, kur turpināja sportot jaundibinātā sporta kopā Daugavieši. 1951. gada Ziemsvētku vakarā viņš ieradās Toronto, Kanadā. Te Maksis iestājās jaundibinātā sporta kopā — Toronto latviešu sporta klubs, kur vēl dažus gadus ir aktīvs basketbolists un treneris.

Pēdējos gados, it īpaši pēc tam, kad gadi lika atstāt darbu, Maksis sadrūma un pamazām sāka atrauties no sabiedrības. Pasliktinājās arī veselība, bet to viņš negribēja atzīt un atteicās veselību pārbaudīt. Viņš piederēja pie tiem, kas savas grūtības un nelaimes stūrgalvīgi centās paturēt pie sevis.

Par aizgājēju skumst sieva Daina un dēls Jānis dzimtenē.

Sporta saime atminēsies Maksi Kazaku kā vienu no visizcilākiem latviešu sportistiem un īstu patriotu. **Ž. Zentiņš.**

Ed. Freimanis

Gaŗā ziema neatnāca

(turpinājums.)

Ziņas ir milzīgs zirnekļu tīkls, kas apņem visu pasauli. Modernos laikos valstis vairs nespēj daudz ko noslēpt -- nepavisam ne tādas lietas, ko zina masas. Pat dzelzs aizkars ir porains, kam milzīgais ziņu zirneklis velk cauri savus diegus. Ziņas pagrima savā godīgumā un kļuva baumas, kas izplatījās kā lipīga slimība. Ziņas bija ļaunas, bet baumas bija vēl ļaunākas. Padomju vara gribēja tās samīt, kā samin purva odzi. Ja noķēra kādu baumotāju, sodīja to ar pārmācības gadiem. Un cilvēki smaka nost aiz bailēm no tiesas un aiz bailēm no draudošā posta. Draugi, kas varēja viens otram uzticēties, čukstēja, ka partijas dižvīri kārtojot pārcelšanos uz Krimu, Kaukāzu, Grūziju un citām siltām zemēm. Pametīs mazos cilvēkus savam liktenim bez valdības, bez kārtības, bez aizsardzības. Tad nu uzņēmīgākie un drošsirdīgie latvieši sāka domāt par atdalīšanos no Padomijas un neatkarīgās Latvijas atjaunošanu. Grūtsirdīgie aizrādīja, ka tā būtu mirstoša valsts, kas aizietu bojā ledū un sniegā. Varēja sapņot par izceļošanu uz kādu siltāku zemi, lai kaut vai mūža mežā dibinātu Latvijas valsti. Bet ārzemju ziņas vēstīja, ka siltās zemes savas robežas noslēgušas. Vai mēģināt slepus kaut kur aizlavīties? Ja milicis noķers, tad nošaus, vai arī tiesa aizsūtīs nomirt kaut kur Sibirijā moku nāvē.

Padomju pilsoņi padevās pānikai vairāk nekā demokratiju ļaudis, kuŗu vairums vēl domāja par savu pilsoņu pienākumu izturēties mierīgi un apzinīgi. Padomijā reti kāds bēdāja par citiem cilvēkiem un valsts interesēm. Daudzi pat izmantoja izdevību atriebties. Kad policijas uzraudzība atslāba, pieņēmās vardarbība, laupīšanas, zagšanas, sabotāža, spekulācijas. Pieraduši pie cietas valsts varas, padomju ļaudīm nebija ne jēgas, kā pašiem sevi savaldīt.

Izņēmums šai Padomijas kopainā bija Baltijas valstis. Jau agrāk tās bija izcēlušās kā paraugs lielajām republikām ar saviem sasniegumiem un ļaužu morāli. Arī reliģiskā dzīve Baltijā bija rosīga. No Krievijas izsūtītie partijas dižvīri izsmēja dievbijīgos, slēdza baznīcas un vajāja mācītājus. Dievlūdzēji tad pulcējās atsevišķās mājās. Ja viņus pienāca milicija, bija jāmaksā sods par nelegālas saiešanas organizēšanu. Bet ticīgie, sodu samaksājuši, nākošajā svētdienā pulcējās citās mājās. Viņi bija aizrautīgi kā cīruļi, un Dievs viņus svētīja ar gaišu dzīves prieku. Izdzirduši par ledus laikmeta tuvošanos, latvieši, leiši un igauņi meklēja mierinājumu Dieva lūgšanā. Bija, protams, neliela ļaužu daļa, kas joprojām zaimoja Dievu, bet viņu skaits pakāpeniski samazinājās. Briesmu laikā cilvēks allaž meklē Dieva palīdzību.

Tā arī Jadvins Mežraups ar sievu Annu aizvien vairāk meklēja stiprinājumu lūgšanās. Tās nomierināja; ļāva aizmirst nabadzību, neražu un bezcerīgo rītdienu. Jo vairāk Jadvins lūdza, jo atraisītākas kļuva viņa domas -- lūgsnu vārdi viegli plūda pār lūpām. Viņš sajuta tuvumā Dieva garu, kas viņu padarīja gudru kā zintinieku. Likās: viņš ar sievu dzīvoja atjaunotu dzīvi, kas pēc viņu miesīgās nāves pāries mūžīgā dzīvošanā.

Kādu svētdienu pēc dievvārdiem Jadvins sajuta Dieva aicinājumu runāt uz baznīcēniem. Kad ļaudis bija saņēmuši svētību un vienojās pēdējā dziesmā, Jadvins piesteidzās pie mācītāja:

„Vai jūs man atļautu runāt uz dievlūdzējiem? Dievs mani aicinājis sacīt viņiem mierinājuma un drošinājuma vārdus."

Mācītājs paskatījās Jadvina sejā. Tā bija mierīga, atklāta, apgarota. Skaidrs: Jadvins bija atdzimis Svētā Garā.

„Labi, Jadvin; ieņem vietu altāŗa telpā. Pēc dziesmas dod ļaudīm zīmi, lai tevi uzklausa. Es palikšu pie tevis."

Jadvins bija sajūsmā, kaut gan nebija izdomājis, ko sacīs. Zināja tikai pāris aicinājumu, ko vēstīs baznīcēniem: tiem jākļūst Dieva vārdu sludinātājiem visā pasaulē un jāizlūdzas no Dieva žēlastība, lai Viņš nesūtą pasaulei ledus lāstu.

Tā Jadvins arī runāja uz dievlūdzējiem: vienkārši, bet ar drošu pārliecību. Visi viņu uzklausīja nopietni. Neviens nedomāja par to, ka Jadvins bija vienkāršs, neskolots vīrs, novadu grāvju tīrītājs. Svarīgi bija tas, ka Jadvins bija atradis izeju no draudošā posta. Nobeidzot savu uzrunu, Jadvins aicināja ikvienu izplatīt šo ziņu un aicināt visus -- ticīgus un neticīgus -- pulkos un vienatnē -- griezties pie Dieva ar lūgšanām pēc žēlastības. Un Jadvinam nebija šaubu, ka Dievs uzklausīs lūdzējus, ja visa latviešu tauta kā viens kļūs ticīga, Dieva mīlētāja draudze. Šai ļaužu kopai jābūt ceļa rādītājai, saucējai un aicinātājai, uzmundrinātājai un spēka devējai.

Drīz Krievijā izcēlās nemieri. Kāds ģenerālis, vārdā Putkovskis, dabūja savā pusē armiju. Ar tās palīdzību viņš apcietināja tos partijas vīrus, kas vēl nebija pametuši savas varas vietas. Nu latviešu patrioti devās pie jaunā diktātora -- kas bija izsludinājis sevi par pretkomūnistu -- un prasīja Latvijai neatkarību. Putkovskis bija goda vīrs. Viņš atzina Latvijas tiesības kļūt brīvai, neatkarīgai republikai. Nu dievzemē bija gaviles kā pavasaŗa pali. Izveidojās Nacionālā padome, kas izvirzīja par ministru prezidentu tautsaimnieku Pēteri Straumi. Sekoja vēlēšanas, un Latvijas valsts atsāka atjaunotu dzīvi.

Bet cik ilgi? Vēl varēja ražot sviestu, bekonu un kokrūpniecības produktus, bet cukurbietes padevās sīkas, kvieši bija pustukšām vārpām un sēklas āboliņš neienācās. Paies vēl gadi, un Latvija kļūs sala un bada zeme. Latvieši nebija eskimi, nespēja dzīvot sniega būdās un pārtikt no jēlām zivīm. Latvija bija par biezi apdzīvota, lai visi varētu pārtikt.

Šādos apstākļos Jadvina balss skanēja skaļi un skaidri: Dievam viss iespējams! Viņš nosaka saules un zemes gaitas, Viņš sūta karstuma, mērenības un aukstuma laikmetus. Dievs var paglābt savus ļaudis, ja tie griezīsies pie Viņa ar lūgšanām. Jadvins zināja, ka viņš saņēma gudrību un iedvesmu no Dieva. Kaut arī viņš bija tikai nedaudzus gadus skolā gājis, viņš tagad spēja runāt kā priesteris, kas ar mācīšanos un lūgšanām bija sasniedzis vienkāršības un pazemības cēlumu. Un Jadvinam radās mācekļi, kas apstaigāja visas ziemeļu zemes. Viņi dibināja jaunas draudzes un stiprināja ticībā vecās, kam Dieva lūgšana bija kļuvusi par aukstu paradumu.

4.

Viesturs nedabūja nevienas vīzas iebraukšanai kādā dienvidu zemē. Briesmās ne tikai atsevišķi cilvēki, bet pat veselas tautas kļūst patmīlīgas līdz nežēlībai. Savienotās Valstis joprojām turēja savas robežas slēgtas. Gar robežu bija nostādīti sargi, kam vajadzēja būt acīgiem kā policijas suņiem. Tāda bija izslavētā amerikāņu cilvēcība. Viegli būt humānam, dzīvojot labklājībā un pilnībā, bet kad Dievs uzsūta pārbaudījumus, tad sirds apaug ar kaula čaulu.

Kad kanadieši bija iztrakojušies, viņi padevās melnai vienaldzībai. Ja nebūs iespējams dzīvot, sauja miega zāļu atpestīs no mokām. Tādu nostāju jau sen bija ieņēmis Alberts Jancēns.

„Ja Dievs grib, lai mēs nomirstam, tad mums jāpadodas Viņa varai," Alberts skaidroja Viesturam. „Dievam pretī neviens nespēj turēties. Dievs mūs visus var salauzt un iznīcināt."

„Kapēc Dievs neizskauž velnišķīgos komūnistus, bet vēršas pret mums -- ticīgajiem?" Viesturs bija sašutis.

(Turpinājums nāk. n-rā)

Metimne

Pīpenes

Ar lielām, baltām, spožām acīm
Man pretim veŗas pīpenes
No senām, tālām Jāņu naktīm.
Ar lielām, baltām, spožām acīm
Un saules zelta pilnām sirdīm
Tās māj kā mīļas meitenes.
Ar lielām, baltām, spožām acīm
Man pretim veŗas pīpenes.

* * *

Šoruden Kokļu dienas

„Kokļu dienas — 83" šoruden paredzētas Toronto Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē no 30. septembŗa līdz 2. oktobrim. Koklētāji ieradīsies jau piektdienas vakarā, 30. septembrī. Pēc reģistrēšanās iepazīšanās vakars, kuŗā mūziku atskaņos no skaņu lentēm. Varēs arī iekārtoties uz palikšanu visai nedēļas nogalei. Uztura cena 6,50 dol visai dienai, ieskaitot brokastis, pusdienas un vakariņas. Varēs ņemt līdz arī paši savu uzturu. Turpat Saulainē īrējamas arī istabas. Tās iepriekš pieprasāmas, zvanot: (416) 625—4170. Koklētājiem būs rezervētas arī kopīgas istabas, zēniem un meitenēm atsevišķi, iepriekš piesakoties pie Ariānas Liepiņas, tālr. (416) 576—1336; pasta adrese: 848 Juniper St., Oshawa, Ont. L1G 3E1. Informāciju sniedz arī Aelita Brīviņa, 140 Shaver Ave. N., Islington, Ont. M9B 4NB, tel. (416) 622—7114. Iespējams pārnakšņot arī pašu teltī, maksājot 6 dol. par nedēļas nogali, vai arī savā „treilerī", maksājot par novietojumu 8 dol.

Sestdiena, 1. okt., sāksies ar reģistrēšanos pl. 9, instrumentu noskaņošanu un brokastīm, pēc tam mēģinājums un pusdienas pl. 12.30, bet pēc tam atkal mēģinājums un pl. 5 kokļu koncerts, vispirms atsevišķi ansambļi, tad kopkoncerts ar kori. Pl. 7 vakariņas un pl. 8 — balle. Svētdien, 2. oktobŗa rītā, svētbrīdis ar koklēšanu. Koncertā piedalīsies jauniešu koris Vizmas Maksiņas un Jāņa Beloglāzova vadībā.

Koklēšanas programmā paredzētas 11 dziesmas; A. Staško — Kaladū, A. Jansona — Bandinieka rudzi auga, P. Aldiņa — Melni mani kumeliņi un Suntažu līgotne, L. Zobenas — Aijā, Ancīt, aijā, A. Jansona — Kamoliņdeja, B. Skultes — Vectētiņš un vecmāmiņa, A. Liepiņas — Saulīt' vēlu vakarā un Sēju miežus, K. Lietiņa — Kur tu jāsi, ciema puisi un A. Salaka/A. Jansona — Dzied māsiņa.

Kokļu dienās varēs piedalīties kokļu ansambļi, gan atsevišķi koklētāji. Pieteikumu lapas iesūtāmas Ariānai Liepiņai līdz 15. septembrim, rakstot kokļu ansambļa nosaukumu, vadītāja vārdu un adresi, arī tālruņa numuru un koklētāju vārdus un adreses ievietošanai Kokļu dienu programmā.

V. S.

Sagaidīt Latvijas augšāmcelšanās dienu

(Turpinājums no 1. lp.)

Bija laiks, kad arī mēs jutāmies kā bēgļi, kas izgājuši tuksnesī — tuksnesī, kuŗa smiltīs grūti saskatīt ceļu pretim labākai rītdienai. Tuksnesī, kuŗā savu bezspēcību apzinoties, dažreiz jutāmies sarūgtināti, pazemoti, aizmirsti no cilvēkiem un aizmirsti no Dieva.

Un tomēr — pieminot šos aizgājušos četrdesmit gadus, mēs atskārtīsim, ka Dievs mūs ir brīnišķīgi vadījis, sargājis un svētījis. Un beidzot atvedis mūs šai zemē, kur viļņo nepārskatāmi kviešu un miežu tīruma, uz zemi, kuŗas akmeņos ir dzelzs rūda, no kuŗas kalniem izcērt varu, sudrabu un zeltu. Uz zemi, kuŗā cilvēki dzīvo pārticībā, kuŗā tiem netrūkst dienišķās maizes.

Šo tālo ceļu un šo Dieva labestību mums vajaga pieminēt. Par to mums vajaga stāstīt mūsu bērniem un mazbērniem, ko svešums un asimilācija kārdina tāpat kā Potivāra sieva kārdināja Jāzepu Ēģiptes zemē.

Un — to pieminot, mēs esam aicināti arī pateikties. To sakot, es nedomāju tikai par laicīgo labklājību. Es domāju par mums doto iespēju dzīvot brīvībā; es domāju par ieguvumiem un iespējām, ko, gods Dievam, esam mantojuši garīgās aprisēs...par visu to, ko Dievs mums devis, lai šeit, svešumā, mēs celtu un veidotu ***garīgo Latviju,*** *ko neviens nevar okupēt, ko krievs nevar rusificēt, un kuŗā arī asimilācija neatrod sev mājas vietu. Šī Latvija palīdz mums saglabāt tautas dvēseli — latviešu valodu, palīdz mums radīt kultūras vērtības ar latvisku kolorītu. Šai Latvijā mēs varam pulcēties latviešu draudzēs un Dievu lūgt latviešu mēlē, varam pulcēties latviešu organizācijās, lai savai tautai nepazustu.*

Bez šīs garīgās Latvijas — arī pārticīgu, pat bagātu dzīvi dzīvojot — mēs tomēr justos nabagi, jo — cilvēks jau nedzīvo tikai no maizes vien.

Tāpēc — arī šajos svētkos, no daudziem novadiem kopā sanākuši, esam aicināti ne vien pieminēt, ne vien pateikties, bet — arī pārdomāt. Pārdomāt, ko mēs, brīvībā izkļuvušie, varētum darīt, lai mēs kļūtu par brīvības lāpas nesējiem no svešuma arī uz mūsu tēvzemes pusi...jo brīvība ir priekšnoteikums mūsu tautas pastāvēšanai laikmetā griežos.

Brīvības priekšnoteikums ir — patiesība. Bet — kāda patiesība? Kas tā ir par patiesību, no kuŗas mums būtu jāvadās, kuŗai vajadzētu kļūt par dinamisku spēku cilvēku un tautu attieksmēs? Evaņģelija gaismā patiesība, kuŗā jāsakņojas brīvībai, ir tā, ka brīvība nav īstenojama tikai ar nacionālām, politiskām vai sociālām reformām un pārkārtojumiem.

Īstena brīvība ir iespējama tikai tur, kur tā sakņojas Dieva likumos un morālā līdzatbildībā un likteņa vienības apziņā pret citiem cilvēkiem. Pasaulē bez Dieva nav un nebūs brīvības, jo tur nav un nebūs likteņa vienības apziņas.

Un kur nav likteņa vienības apziņas, tur nav un nebūs mīlestības.

Un kur nav mīlestības — tur nav līdzcietības. Un — kur nav līdzcietības, tur nav taisnības. Un — kur nav taisnības, tur patiesībai vienmēr jāstaigā ar aizsietu muti.

Tā tas šodien ir mūsu tēvzemē. Un tā tas būs vienmēr un visur, kur cilvēki aizmirsīs Dieva likumus un novirzīsies no Dieva ceļiem.

Arī mēs, šo morālo dimensiju ignorējot, nebūsim nekādi brīvības lāpas nesēji uz mūsu tēvzemes pusi, jo arī politiskā darbā, kā arī dažāda veida sakarus meklējot, neķas nav pareizi, kas no morāles viedokļa izvērtējot, darīts nepareizi vai apšaubāmi.

Tikai apziņa, ka mūsu morālais pienākums ir saukt pēc brīvības mūsu tautai, tikai apziņa, ka morāles aprisēs mums jāizvērtē viss, ko mēs gribam darīt savas tautas rītdienas labā — dos mums nākotnes viziju, dos mums spēku izturēt, nepazust mūsu tautai, un sagaidīt Latvijas augšāmcelšanās dienu.

Pieminēt. Pateikties. Pārdomāt. Lūgsim, lai šie Dziesmu svētki mūs ieved garīgā Latvijā.

Šī garīgā Latvija runās uz mums ar jaunu dziedātāju balsīm, kas kā cīruļi vidžina pie tautas rītdienas debesīm.

Visi kultūras sakari noraidāmi

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība Karakasā notikušajā sēdē pieņēmusi šādu vēstījumu:

Padomju režīms okupētajā Latvijā kopš šī gada sākuma ir pastiprinājis cilvēku tiesību un ticības brīvības cīnītāju vajāšanas, izvērzdams tās vienlaicīgi arī pārējās Baltijas valstīs — Lietuvā un Igaunijā. Vajāšanu nolūks ir apklusināt tautas prasības pēc tiesībām un cilvēcīgiem dzīves apstākļiem. Iedzīvotāju labklājību režīms nav pūlējies uzlabot. Par izsmieklu uzskatāma parādība, ka Latvijā, kas reiz bija plaukstoša lauksaimniecības valsts, trūkst pārtikas līdzekļu. Iemeslu šim trūkumam ir bankrotējušā kolchozu sistēma, vajadzība apgādāt Latvijā novietotos padomju armijas spēkus un pārtikas līdzekļu izvešana uz Padomju savienību.

Tai pašā laikā Maskava iegulda plašus līdzekļus Latvijas un pārējo Baltijas valstu militārizēšanā. Liepājā drudžainā steigā paplašina kaŗa ostu un Mūgā pie Tallinas izveido jaunu, plašu ostu, ko izmantos arī kaŗa flotes vajadzībām. Baltijas jūra, kuŗu Maskavas propaganda dēvē par ,,miera jūru'', ir pārvērsta par lielāko padomju kaŗa flotes koncentrēšanas vietu un kodolieroču bazi. Latvieši rietumu pasaulē kopā ar saviem brāļiem okupētajā tēvzemē prasa, lai Baltijas jūra un tās piekraste būtu brīva no kodolieročiem. Padomju režīma pūles militārizēt šīs okupētās zemes uzskatāmas par starptautisku noziegumu.

Padomju režīms turpina nesaudzīgu Latvijas kolonizēšanu, arvien vēl nometinot Latvijā uz dzīvi lielas sveštautiešu strādnieku masas, kuŗām tiek piešķirtas saimnieciskas un kultūrālas priekšrocības. Nupat Maskavas politbirojs pieprasīja pastiprināt krievu valodas mācīšanu, ko jau tagad māca kopš bērnu dārza vecuma. Latviešu valoda ir nobīdīta otrā vietā tiklab mācību iestādēs, kā darba vietās un sadzīvē. Mēs aicinām latviešus okupētajā Latvijā pastāvēt uz latviešu valodas tiesībām un atteikties runāt krieviski iestādēs, darba vietās un citur. Padomju režīmam nav nekādu tiesību ievest Latvijā par valsts valodu krievu valodu, tā atjaunojot pastiprinātā veidā cara laiku praksi. Latvija ir latviešu zeme, nevis krievu kolonija, un mēs ceram, ka Eiropas parlamenta š.g. 13. janvārī Strasburgā pieņemtā rezolūcija par kolonizēto Baltijas valstu jautājuma ierosināšanu Apvienotajās Nācijās gūs pietiekamu starptautisku atbalstu. Latviešu pienākums visās rietumu zemēs ir gādāt par savu zemju valdību labvēlību šai rezolūcijai. Jo sevišķi svarīgi ir panākt ,,trešās pasaules'' valstu valdību atbalstu Baltijas rezolūcijai Apvienotajās Nācijās.

Ieguldot lielus līdzekļus bruņošanās pasākumos un agresīvajā politikā, padomju režīms nespēj nodrošināt pietiekamas algas un iztikas minimu, kāpēc nepieredzēti plašos apmēros jānodarbina arī precētas sievietes un ģimeņu mātes. Latvijā nodarbināto sieviešu skaits ir 53% no visa darba spēka, kas ir visaugstākais Padomju savienībā. Klāt vēl nāk katastrofālais dzīvokļu trūkums. Viss tas kopā ir radījis dzimstības sarukumu. Latviešiem visā pasaulē jāapzinās, ka šobrīd mūsu tautas nākotnes eksistenci izšķir latviešu ģimene ar savu gribu, radot un audzinot bērnus par krietniem latviešiem.

Pēdējā laikā padomju režīms ir drastiski ierobežojis grāmatu un citu kultūras vērtību sūtīšanu no okupētās Latvijas uz rietumiem, tajā pašā laikā paturot spēkā noliegumu tur iesūtīt jebkādas latviešu grāmatas. Šie ierobežojumi ir jauns Helsinku gala akta un citu starptautisko nolīgumu pārkāpums, ko cinisķi īsteno padomju vara. Tai pašā laikā čekas pārvaldītā Kultūras sakaru komiteja liekulīgi runā par kultūras vērtību atbalstīšanu un apmaiņu.

Mēs noraidām visus kultūras sakarus, kas nekalpo latviešu tautas nacionālām interesēm, un aicinām latviešu sabiedrību vienotības labā neizraisīt apzinātus strīdus vai apvainojumus, ko līdz šim radījušas debates par šiem sakariem.

Ir svarīgi uzturēt tiešus, nekontrolētus sakarus ar mūsu tautas brāļiem tēvzemē, lai stiprinātu viņu nacionālo stāju un ticību nākotnei. Sevišķi svarīgi ir atbalstīt materiāli daudzbērnu ģimenes un jaunatni, kas apmeklē mācību iestādes.

Padomju režīma spaidu pastiprināšana okupētajā Latvijā prasa kāpināt brīvo zemju latviešu rīcību savas tautas un valsts interešu aizstāvēšanai. Tas veicams, stiprinot latviešu ģimenes un skolas, atbalstot savas organizācijas, aktīvi piedaloties savas patvēruma zemes politiskajā darbā, lai katrā izdevībā aizstāvētu Latvijas tiesības. Mūsu kopīgais apņēmīgais darbs palīdzēs tuvināt Latvijas brīvības dienu.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valde.

Neaizmirstams bija mākslinieciskais sniegums Garīgajā koncertā.

Kopības apliecinājuma dienās

(Turpinājums no 1. lp.)

Kanadas latviešu sveicienus ar norādījumu, ka laba drauga padoms nav negātīvi jānovērtē, teica LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

Austrālijas un Jaunzēlandes latviešu vārdā sveica A. Voitkuns un Zviedrijas — A. Mukchs.

Visu pasaules Daugavas vanagu vārdā sveicināja DV CV priekšnieks J. Frišvalds.

No Jaunatnes dziesmu svētku rīcības komitejas sveicināja M. Štauvers un no Amerikas latviešu jaunatnes apvienības A. Grīnbergs.

Gaismas akcijas vadītājs māc. P. Kļaviņš sveica no tiem, kam pašiem sveikt nav iespējams. Māc. Kļaviņš aicināja paļauties uz Dieva žēlastību. ,,Brīvības stunda var atnākt daudz drīzāk nekā daudzi to domā'', teica tālais Vācijas viesis.

Garo apsveicēju rindu nobeidza Sibirijas izsūtījumu pārcietušais māc. M. Grīvāns, Latviešu tautas deju apv. priekšniece L. Zariņa un Kanadas latviešu dziesmu svētku biedrības priekšn. Ž.Šmits. No rožu pilsētas Portlandes rietumkrasta dziesmu svētku rīkotāju vārdā A. Ritmanis pasniedza komitejas priekšsēža Krūmiņa dzīvesbiedrei Inārai rozes, pieminot, ka bez mīļām un pacietīgām sievām vīri nekādus lielus darbus nepaveiktu.

Sekoja solistu un vīru koŗa koncerts. Skatuvi rotāja H. Gricēviča Latvijas ģerboņa kontūras zeltā un divi milzu apmēra Latvijas karogi.

*

Latviešu rakstnieku apvienības rakstnieku cēlienu ievadīja J. Sedliņa klavieŗu spēle. Savus gara bērnus lasīja Sarma Muižniece, Sniedze Ruņģe un Anita Dzirne. Darbu tematika daudzkārt bija tik pretrunīga, ka neviens vien klausītājs atstāja sarīkojumu.

Svētku ievadījumā Ligita Vanaga rotāja ar goda zīmi Rīcības komitejas priekšsēdi Ēriku Krūmiņu.

Vīru koris diriģentes Vizmas Maksiņas vadībā dziedāja svētku atklāšanas koncertā.

Latviešu preses biedrības rakstnieku vakaru vadīja Ojārs Jēgens, un tajā piedalījās 13 autoru, to starpā tādi pazīstami vārdi kā J. Širmanis, Arturs Voitkus un Edmunds Zirnītis.

*

Lielisks bija kamermūzikas koncerts, kuŗā piedalījās Milvoku simfoniskais orķestris, vijolniece Rasma Lielmane, pianiste Anda Zirnīte, pianiste Marina Valtere-Geringas un čellists Dēvids Hezeringtons, atskaņojot H. Pavasara, T. Ķeniņa, Arnolda Šturma un Imanta K. Raminņa darbus. Vīrs savā vietā pie pults bija Ernests Brusubārdis II.

*

Vakara stundā St. Johns katedrālē notika garīgais koncerts, piedaloties apvienotiem ev. lut. un baptistu draudžu koŗiem, kā arī Milvoku simfoniskam orķestrim. Virsdiriģenti bija Arvīds Purvs un Rūdolfs Kalnmals. Solisti — Melita Mičule, Valdis Ūsis un Anita Rundāne.

*

Varbūt ka viens no visjaukākiem svētku sarīkojumiem bija Tautas deju lieluzvedums, kuŗā turpat 800 dejotāju barā lielākos laurus plūca vismazākie un gados jaunākie dalībnieki. Uzveduma sākumā teicēja Daina Briede veltīja piemiņas vārdus tautas deju celmlauzei Johannai Rinkai. Starpbrīdī rīcības komitejas priekšsēdis Ē. Krūmiņš suminā̄ja svētku galveno dekorātoru Hariju Gricēviču par viņa lielisko veikumu, piemiņai pasniedzot balvu. Uzveduma laikā paziņoja arī sacensībās uzvarējušās vienības. Te jāpiezīmē, ka Toronto Daugaviņas E. Kalviņš jaundeju konkursā īpašā grupā izpelnījās visas četras pirmās godalgas. Četru pāŗu sacensībā visiem pārējiem priekšā šoreiz aizsteidzās Hamiltonas dejotāji.

Krāšņais lieluzvedums beidzās pacilātā gaisotnē, visiem rokās sadodoties, vienojoties ,,Daugav's abas malas'' dziesmas skaņās.

*

Svētdien, 3. jūlija pēcpusdienā, Milvoku ielas bija pilnas latviešiem, kas devās uz Mekartura laukumu, kur notika ALA's Ārējās informācijas nozares rīkotā sapulce angļu valodā. Pēc archibīskapa A. Lūša aizlūguma A. Lambergs deklarēja, ka mēs esam pulcējušies, lai prasītu brīvību Latvijai un latviešiem. Mēs nenorimsim, kamēr Latvija nebūs brīva. Sapulci uzrunāja arī prez. Rēgena asistents Linas Kojelis, nolasot īpašu prezidenta veltījumu latviešiem un dziesmu svētku apmeklētājiem.

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis savukārt norādīja: ,,Mēs prasām brīvību un neatkarību latviešu tautai. Mēs prasām padomju karaspēka izvākšanos no Latvijas territorijas, lai latvieši varētu no Sibirijas vergu nometnēm un cietumiem atgriezties atpakaļ savā tēvu zemē. Mēs prasām latviešiem tiesības dzīvot savā tēvu zemē un baudīt viņiem tur Dieva piešķirtās tiesības.

Māc. P. Kļaviņš, tērpies īpatā Gaismas akcijas protesta talārā, atgādināja sešu latviešu likteņus, kas nesen Rīgā apcietināti — Intu Cālīti, Maiju Cālīti, Lidiju Lasmani, Ģedertu Melngaili, Jāni Rožkalnu un Jāni Vēveri. Viņi ir tikai nedaudzi no tiem tūkstošiem mūsu tautas brāļiem, kas padoti Kremļa varmācīgajam režīmam. Nosaucot šo cietēju vārdus, mēs apliecinām, ka esam kopā ar viņiem un nekad viņus neaizmirsīsim.

Ingrida Kitta nolasīja deklarāciju, kuŗā prasa ASV valdībai palīdzēt latviešiem viņu cīņā par brīvību un neatkarību. Pēc kopīgi nodziedātas Daugav's abas malas šīs iespaidīgās demonstrācijas dalībnieki kārtojās lielajam svētku gājienam uz koncerta vietu. Gājiena priekšgalā soļoja A. Mundeciems, rīcības komiteja un daudzie goda viesi, kam sekoja koŗi, dejotāji un arī neskaitāmi svētku apmeklētāji.

Lielajā auditorijā pāri skatuvei mākslinieks H. Gricēvičs bija radījis simbolisku Mātes Latvijas tēlu. T.Ķeniņa komponētām Svētku fanfarēm skanot, jaunās paaudzes pārstāvji svinīgā ceremonijā ienesa karogus. Pāri par 1000 galvu lielo dziedātāju saimi un varbūt 8 vai 9 tūkst. klausītājus koncerta ievadījumā uzrunāja rīc. komitejas priekšsēdis Ēriks Krūmiņš: ,,Mēs nerunāsim gaŗi, lai runā dziesma.'' Tā bija vārdos skopa svētku ievadruna, ko apmeklētāji novērtēja ilgiem aplausiem. Tad viens pēc otra pie diriģentu pults nāca svētku virsdiriģenti, kuŗu paklausīgiem taktszižļiem disciplīnētā sajūsmā sekoja dziedātāju draudze.

Milvoku svētku dienas mūsu laikraksta lasītājiem foto uzņēmumos dokumentējis V. Jaunkalnietis.

Koncertā Ē. Krūmiņš suminā̄ja no Anglijas atlidojušo komponistu Helmeru Pavasaru, pieminot viņa 80 mūža gadus. Pavasars saņēma māksl. V. Aistara gleznoto ģīmetni. Pateikdamies suminājumiem, H. Pavasars apliecināja: ,,Šai pusē latviešu mūziķu jaunaudze strādā čakli. Pēc manis paliks jauni, kas darbosies latviešu mūzikas druvā.'' Patiesi, sirmajam komponistam par prieku dziedātāju pulkā varēja vērot daudzas jaunas sejas. No pieciem virsdiriģentiem trīs bija jauni — Ernests Brusubārdis II, Daira Cilne un Imants Mežaraups. Bija arī trīs gados jaunu komponistu darbi programmā — Guntara Ģeduļa, Daces Štauveres-Aperānes un Anitas Kuprisas. Kā varens dziesmu dienu balsts bija mūsu cienījamo diriģentu A. Purva un R. Zuikas meistarīgais sniegums.

Turpinot tradiciju, šais svētkos suminā̄ja vecāko dziedātāju, kas izrādījās Linkolnas latviešu koŗa locekle Berta Stakle, un arī pašu jaunāko šī koŗa dziedātāju Māru Iesalnieci. Par aktīvāko kori dziesmu starplaikā atzina Toronto DV sieviešu kori Zīle. Zīlei piešķirto goda vairogu saņēma koŗa priekšniece Monika Jonāne un diriģents A.Purvs.

(Turpinājums 20. lp.)

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 17 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586
izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.
Lūdz zvanīt **Lielbārdim 536—4496**

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Vecākais latviešu puķu veikals

Veselis
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Dāmu un kungu **DRĒBNIEKI**
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

PĀRDODAMS
Nīcas tautas tērps ar divām blūzēm un sievas aubi.
Zvanīt (416) 636-1811.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.
A. E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR
Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

GRĀMATA LABĀKAIS DRAUGS BRĪVDIENĀS

K. Ķezbers — Skābaržu nams, rom.	$13.50
E. Alka — Gaigala — Dzīves,mozaīka, dz.	$12.00
V. Kārkliņš — Vēstule no dzimtenes, rom.	$15.50
I. Gubiņa — Uz vienpadsmito stāvu.	$13.00
These Names Accuse.	$25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. dēr.	$14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz.	$12.00
E. Dunsdorfs — Muižas.	$15.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
Ceļa zīmes Nr. 62.	$ 5.00
Rūgtais Apīnis Nr. 55	$ 3.50
A. Eglītis — Mana banka.	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas.	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm.	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes.	$12.50
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Meklējam aukli
divām meitenītēm — 3 1/2 un 3 mēn. vecām, sākot ar 18. jūliju. Zvanīt 767-9066.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt **751-6829.**

Juri Kaulu,
Juŗa dēlu, dzimušu 1912.g. Skrundā, meklē piederīgie dzimtenē. Lūdzu raksīt šī laikraksta sludinājumu daļai.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKA un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

scout roofing
• repairs •
• shingles •
• flat roofs •
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

Mans dzīves draugs, mūsu mīļā

Emilija Ziplāne,
dzimusi Kārkliņa

dzimusi 1917. gada 17. jūnijā Adulienē,
mirusi 1983. gada 30. jūnijā Toronto, Kanadā.

Augšā aiz zvaigznēm,
Tur tiksies reiz mīļi,
Tie, kas šeit pasaulē,
Šķīrušies būs.

Skumjās
vīrs Ervins,
piederīgie un draugi Kanadā,
ASV un Latvijā

Pēc gaŗām ciešanām aizgājusi mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Helene Jurevičs,
dzimusi Jurevics

dzimusi 1901. gada 10. augustā Ezerē,
mirusi 1983. gada 12. jūnijā Toronto.

Kā kapā, tik mazajā kapā
Var aprakt daudz, tik daudz.

Dziļās sērās
vīrs, dēls, vedekla, mazmeitas un mazmeitas,
meita, znots un mazdēls,
radi Kanadā, Latvijā, Vācijā,
Savienotās Valstīs un Arģentīnā.

Pēc ilgas slimības Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Valdemārs Valters Goba

dzimis 1904. gada 14. oktobrī Latvijā,
miris 1983. gada 3. jūlijā Berijā, Ontario.

Par viņu sēro
dzīvesbiedre Lilija,
sievasmāte un piederīgie Latvijā

Dziesmu svētku laikā pēkšņi aizsaulē aizgājis mūsu sirsnīgais draugs

prof. Dr. Viktors Līnis

dzimis 1916. gada 14. septembrī Rostovā,
miris 1983. gada 2. jūlijā Milvokos.

Kur palika balti sniegi,
Kur staltais auguminš.

Par Tevi sēro Tavi mūža draugi
visā pasaulē
Akadēmiskā vienība Austrums

TORONTO
SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Draudzes mācītājs jūlijā un augustā nebūs parastajās stundās kancelejā. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17.

Sākot ar 10. jūliju līdz augusta beigām dievkalpojumi dievnamā būs pl. 19, bet jūnijā un atkal septembrī tie ir pulkst. 11.

10. jūlijā Saulaines vasaras nometnes atklāšanas svētbrīdis pl. 12.00. Saulainē; Pl. 19.00 dievkalpojums dievnamā.

17. jūlijā dievkalpojums Saulainē pl. 10.30, pl. 19.00 dievnamā.

24. jūlijā dievkalpojums Saulainē pl. 10.30, dievnamā pl. 19.

31. jūlijā Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē pl. 10.30; dievkalpojums dievnamā nenotiks.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja kārtējās biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā, iepriekš piezvanot: baznīcā — 924-1563; Sidrabenē — 1-335-9038; mājā — 482-8403; māc. Em. Ā. Čops — 249-6593.

10. jūlijā plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē 30. gada svētkos. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

17. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu. Plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

24. jūlijā plkst. 10 Sidrabenes bērnu svētku dievkalpojums. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

31. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums. Sidrabenē dievkalpojuma nebūs.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

10. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

17. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma atspirdzinājumi.

24. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

31. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

7. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

10. jūlijā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montreālas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

10. jūlijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

17. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

24. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

31. jūlijā pl. 19.00 dievkalpojums baznīcā.
baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

10. jūlijā pl. 18.00 dievkalpojums Pētera baznīcā.

17. jūlijā pl. 11.00 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

24. jūlijā pl. 11.00 Kapu svētku dievkalpojums Beechwood kapsētā. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā pl. 18.00 Pētera baznīcā.

31. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmaņis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Klubs no 19. jūnija līdz 28. augustam svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums
ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAIŅI UZ LATVIJU

Ja vēlaties sūtīt dāvanu saiņus saviem draugiem un radiniekiem uz Latviju, Jūs varat lietot lētāku, ātrāku un drošāku gaisa satiksmi, kādu sagādā

SAVE-O-WAY Parcel Service Ltd.

Mēs esam lielākā sabiedrība, kas pakalpo Austrumeiropas zemēm, iesk. USSR.

Ietaupait $40 uz 10 kg gaisa pasta saini. Var sūtīt arī pa jūras ceļu.

Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt
532-3042 **532-3794**
vai arī apmeklēt mūsu biroju 337 Roncesvalles Ave, Toronto.
Hamiltonā — 747 Barton Str.E., tel. 544-3603.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products — Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

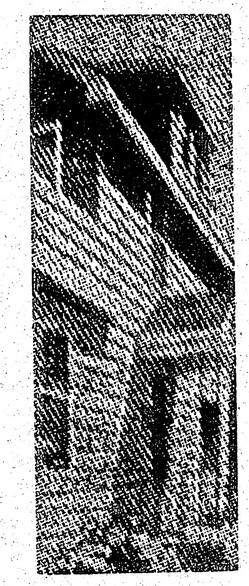

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. **466-1514**

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

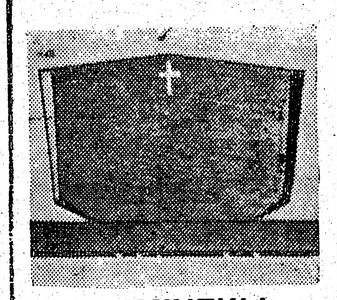

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Nikolajs Seglenieks

Meitenes seja

Divas tikšanās ar gleznotāju Francisku Varslavānu

Kad rīdzinieki vakariņas bija paēduši, Lunā, Švarcā vai kaut kur citur kafiju padzēruši, kad vakarblāzma aiz apvāršņa bija aizplūdusi, tad vienmēr bija tādi, kuŗu pastaigas soļi devās uz Rīgas sirdi, uz vecpilsētu. Tur pie baltā operas nama, gandrīz akmens sviediena tuvumā, šķērsām pāri Aspazijas bulvārim, atradās eksklūzīvā Romas viesnīca ar diviem luksa restorāniem un mājīgi iekārtotu bāru. Ieeja bārā bija no Aspazijas bulvāŗa, un vēlās vakara stundās to ievilināja daudz rīdzinieku.

Neskaitāmas reizes es biju virinājis šīs durvis. Bāra flīģelis atradās iepretim ieejai, pie tā sēdēja ''bāra mēbele'', populārais pianists Džeks. Dažus soļus dziļāk telpā aiz Džeka bija bārs ar pudeļu plauktiem un lete ar augstiem ķebļiem. Kas pie šīs letes stāvēja vai sēdēja, tos mēdza saukt ''pie bāra karājošiem''. Es nemēdzu bārā ''karāties'', bet ar draugiem sēdēt pie mazajiem galdiņiem.

Cik atceros, tad vienu vienīgu reizi es ''karājos'', un pie tam vēl viens. Tā ir reize, par kuŗu vēlos šeit stāstīt. Īstenībā es nekad negāju viens uz bāru, bet tajā izņēmuma reizē varbūt bija kāds jāsatiek, un tas nebija vēl atnācis. Man abās pusēs ''karājās'' divi nepazīstami vīrieši. Tā viens no viņiem aizgāja, un šaurajā spraugā tūlīt iespiedās divas meičas. Es pietuvojos kaimiņam otrā pusē, lai būtu ērtāk, nesaspiesti. Kaimiņš bija spēcīgs vīrs, profilā mazliet robusts ar izteiksmīgiem sejas vaibstiem. Saspiešanās radīja vārdu apmaiņu, un mēs uzsākām sarunu. Mana sarunu biedra brūnīgsnējās rokas un seja likās kā saulē iedegusi vai vēja nopūsta, kas man deva iedomu, ka viņš ir kuģu kapteinis. To dzirdot, viņš iesmējās un stāstīja, ka reiz strādājis uz kuģa par kurinātāju, ogles bēris krāsnī un strādājis arī par stjuartu, apbraucis pasauli no Tālajiem austrumiem līdz Dienvidamerikai. Laikam, lai man nerastos nepareizs iespaids, svešais sāka stāstīt par mākslas studijām Italijā un Vācijā. Drīz vien es atskārtu, ka viņš bija otas mākslinieks, jo Parīzē mācījies gleznieciību.

Es pazinu daudz Rīgas gleznotāju, un tos, kuŗus nepazinu — par katru biju kaut ko dzirdējis. Mans sarunu biedrs neatradās manā ''kartotēkā''.

Mūsu interesantā saruna bija ritējusi labu strēķi, un es domāju, ka bija iemesls sapazīties, tāpēc kādā brīdī sacīju vārdu un uzvārdu. Svešais atbildēja: ''Francisks Varslavāns.'' ''Ā-āāā! izsaucos izbrīnā, un tūlīt es piebildu — ,,Man mājās pie sienas ir viena jūsu glezna.''

,,Jūs esat Nikolajs Seglenieks,'' neticīgi noprasīja un turpināja, ,,nē, pie jums nevar būt mana glezna. Es zinu visas savas gleznas, un zinu, kur katra atrodas. Pie jums nav mana glezna.''

,,Un tomēr — pie manis ir viena''.

,,Kāds motīvs ir gleznai?''

,,Kādas meitenes neskaidra seja pusprofilā ar pedantiski sīki izstrādātu kailu krūti un plecu...''

,,Šī glezna atrodas pie Harija Liepiņa!'' izsaucās Varslavāns.

,,Glezna bija pie Harija'' uzsvēru un turpināju, ,,kā bieži bijis, tā Harijs atkal bija 'janos', un lai tiktu 'uz strīpas', tad es palīdzēju, no viņa nopērkot divas gleznas. No kollekcijas izraudzīju jūsu meiteni un Fridricha Milta gleznu, kuŗā ir kādas Nacionālās teātŗa akts.''

Brīdi bija klusums. Tad Varslavāns skatījās kaut kur bāra pudeļu plauktā un atsāka sarunu pavisam citā balss noskaņā, it kā sacītais nebūtu domāts man, bet saruna pašam ar sevi: ,,Cik savāda var būt sagadīšanās.Iebraucu Rīgā un jau vakar un vēl šodien es telefonēju Harijam, bet neviens neatsaucās. Īstenībā es telefonēju ne jau, lai satiktu Hariju, bet lai pie viņa apskatītu Annu. Vai tas nav dīvaini savādi, ka Rīgā ir simti tūkstoši cilvēku, kuŗi kustas gan šurp, gan turp, un — šeit Romnieka bārā pie letes Dieva pirksts piestumis man blakus svešu cilvēku, pie kuŗa mājās aizceļojusi Anna.''

,,Ja vēlaties gleznu apskatīt, to tagad varat izdarīt manā mājā'', es piedāvājos.

,,Ar prieku, jo lielu prieku vēlos redzēt Annas portretu.'' Varslavāns nesacīja vārdu — gleznu, bet — Annas portretu. Kas tas par portretu, kuŗā seja nebija saskatāma. Un tā mēs sarunājām tikšanos jau nākošā dienā, jo dienā pēc tam, kā viņš teica — devās atpakaļ uz savu mīļo Rēzekni.

,,Annas portrets'' bija kvadrāta formātā, apmēram 60x60 cm. Pusprofilā meitenīga galva ar kailu plecu un krūti. Tā bija dīvaini darināta, it kā divos stilos: atskaitot seju, viss bija tik reāli uzgleznots, anatomiski sīki izstrādāts, likās, ka meitenes krūts vibrēja no elpošanas. Turpretim meitenes seja bija kā retušēta ar sīkām līnijām, kā ar caurspīdīgu plīvuru pārvilkta. Bija kaut kāda nesaderība un tomēr pievilcīga vienība. Aplūkojot gleznu, skatu pievilka ''dzīvā krūts''. Viss pārējais bija kā ielogs krūtij.

Nākošā dienā ciemiņam ierodoties, taujāju, vai viņš vēlas vispirms iet pie galda un pēc cienasta skatīt portretu, vai tūlīt skatīt to. Varslavāns atbildēja: ,,Tūlīt un arī pēc tam!''

Mēs iegājām blakus istabā pie gleznas. Jautāju, vai mana klātiene netraucēja. Nē. Klusējot, netraucējot ciemiņu, es ļāvu viņam skatīt, tīksmināties un atcerēties. Vienlaicīgi es vēroju gleznotāju. It kā pats apbrīnodams savu gleznu, viņš to ilgi apskatīja no priekšas, frontāli, pēc — gan no viena, gan otra sāna. Katram mākslinieka interesanti apskatīt ilgāk neredzētu radījumu, bet jau vakar es nojautu, ka ar šo portretu saistās kāda sevišķa personiska atmiņa.

Varslavāns bija patīkams sarunu biedrs, kā jau tāds, kas daudz redzējis, daudz piedzīvojis, bijis cilvēkos, un tagad, dzīvodams Latgalē, ārpus lielpilsētu kņadas, Rēzeknes klusumā savas pieredzes vērtējis un radījis personīgas dzīves pārliecības un viedokļus. Pēc pusdienas galda, vēlāk dzeŗot kafiju, lūdzu viņam pastāstīt par sevi.

Trīs gadus pirms Pirmā pasaules kaŗa Varslāvāna vecāki no Rēzeknes pārcēlušies uz Petrogradu, kur tēvs bija sameklējis labāk atalgotu darbu. Mazais Francisks bija pasācis zīmēt jau Rēzeknē un zīmēšanu turpināja Petrogradā. Viņš klejoja pa lielo pilsētu un darināja skices no pilsētas skaistākām vietām. Reiz uz Ņevska prospekta zīmējis kādu kanāļa tiltu ar bronzas statujām. Pie viņa piestājies kāds kungs, kas skatījis zīmējumu, pēc apskatījis burtnīcā arī citus zīmējumus. Tad tam noprasījis, kā viņu sauc un kur dzīvo. Pēc nedēļas Francisks saņēmis aicinājumu ierasties kādā mākslas skolā, kur viņu eksaminēja un pieņēma par audzekni. Skolas direktors bija Rīgā slavenais gleznotājs Nikolajs Rērichs. Krievijā izcēlās revolūcija, mākslas skola bija jāatstāj, un revolūcijas vēji Francisku aizpūta pie Klusā okeana, Vladivostokā. Lai atgrieztos Latvijā, viņš strādāja uz kuģiem, līdz kāds kuģis viņu pārveda dzimtenē.

Vienā brīdī piecēlāmies no kafijas galda, iegājām atkal blakus istabā skatīt Annu. Un atkal rokas sakrustojis uz krūtīm, Varslavāns ar glāstīgu skatu aplūkoja meiteni. Man likās, ka bija pienācis brīdis lūgt pastāstīt ''noslēpumu'', **kas saistās ar portretu. Varslavāns to darīja labprāt.**

Tas bija Rīgā. Varslavāns īrēja istabu kādas mājas augšstāvā. Trepju telpā bija veclaicīga lifts, kas vecuma nespēkā tikko spēja nevien rāpties uz augšu, bet tikpat lēni slīdēt lejup. Reiz, ieejot mājas trepju telpā, lifts bija augšstāvā.Kā viņš piespiedis lifta pogu, tā viņam blakus nostājusies glīta meitene. Arī viņa nevēlējās soļot augšup pa izdeldētiem akmens kāpieniem. Kā jau mākslinieks, viņš ievēroja nevien meitenes daiļo profilu, bet arī sievišķīgo krūšu apaļumu. Gaidot liftu, abi gaidītāji pukojušies par lifta lēnību. Meitene izkāpusi stāvu zemāk, lai apmeklētu savu draudzeni.

Pēc dažām dienām viņi atkal satikušies līdzīgos apstākļos, kad lifts nebija nosūtīts lejā. Varslavāns paspēja pastāstīt, ka viņš ir gleznotājs un ka viņš būtu bezgala priecīgs, ja meitene vēlētos būt kā modelis kādai gleznai. Jā, kāpēc gan nē! Viņa būtu pat priecīga, ja savā 19 gadīgā dzīvē varētu būt par modeli īstam gleznotājam. Tā tapa Annas portrets.

Annai bija gados jaunāka māsa, kuŗai viņa kā lielu noslēpumu pastāstīja par pozēšanu. Noslēpumu māsiņa nevilšus bija pastāstījusi tēvam, kas iedomājies, ka Anna gleznota kaila. Troksnis bija liels. Tēvs pieprasīja mākslinieka vārdu un adresi, paķēra cepuri un devās pie gleznotāja. Varslavāna saimniecei bija telefons. Anna tūlīt piezvanīja Varslavānam un nodeva brīdinājumu par gaidāmo tēva apmeklējumu. Annas portretā seja bija nobeigta kā pēdējā, un krāsa vēl bija mīksta, nesacietējusi. Lai seju nepazītu, krāsu saskrāpēja un atstāja uz molberta, kas stāvēja istabas vidū. Priekšnamā atskanēja durvju zvans, Varslavāns dzirdēja saimnieces balsi, un istabā iedrāzās Annas tēvs.

,,Es esmu Anna tēvs! Kur ir manas meitas glezna?'' Negaidot atbildi, viņš sistēmatiski izskatīja visas gleznas, tikai paviršu skatu uzmetot portretam uz molberta.

,,Kur ir Anna?'' atskanēja neapmierināta balss.

Varslavāns no liela gleznu klāsta izvilka vienu. No molberta noņēma Annas portretu, un tā vietā novietoja gleznu, uz kuŗas bija guloša sieviete uz dīvana ar projām vērstu seju.

,,Tā ir jūsu meita. Es gleznoju vienīgi viņas formas, kas ietērpta fantazijas tērpā. Par to nevienam nebūtu jāuztraucas'', mierīgi nosacīja mākslinieks.

Viss bija saglābts. Kad Annas tēvs laipni un draudzīgi atvadījās, Varslavāns pietelefonēja Annai un pastāstīja labo ziņu.

Tāds ir mans stāsts par Latgales lielo gleznotāju Francisku Varslavānu, par dīvaino portreta ceļojumu, par mūsu abām tikšanām, kas notika 1939.gadā. Portrets un citas gleznas ir kaut kur pazudušas dzimtenē. Lasīju presē, kā F. Varslavāns miris Rīgā 1949.g. 28.novembrī.

A. EGLĪTIS — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3

Tel. 537-1401

ALOE VERA
dabīgo augu produkti

veselības kopšanai — diētai — ādas kopšanai
1617 Edgehill Pl., Ottawa, Ont. K1V 7V4
(613) 733—8950
ERNA DZĪTARS
Forever Living Products Inc.
patstāvīga aģente

Humphrey Funeral Home
A.W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Jonkeru baznīcas bībeles stundu apmeklētāji 22. jūnijā ar autobusu devās izbraukumā pie Ņujorkas Latviešu ev.lut. draudzes locekļiem Dibeniem Midltovnas apkārtnē Katskilu kalnos. Izbraukumā piedalījās 31 dalībnieks; braucienu materiāli atbalstīja Ziemeļu novada dāmu komiteja. Ar savām mašīnām bija ieradušies vēl citi tautieši, kas pa vasaru dzīvo Katskiļu kalnu apkaimē. Māju saimnieki pacienāja viesus ar ēdamiem un dzeramiem, kam atbraucēji pievienoja savus līdzpaņemtos kurvīšus. Siltajā un saulainajā laikā viesi apskatīja Dibenu saimniecību ar daudzajiem puķu dārziem un dārzeņiem, atpūtās un vakarā atgriezās pilsētā.

● Laika redaktora Kārļa Rabāca svētbrīdī 23. jūnijā Bruklinā bija ieradušies nepilns simts pavadītāju. Māc. R. Zariņš svētrunā pieminēja aizgājēja dzīves darbu un sasniegumus, ērģelnieks Anatolijs Bērzkalns svētbrīdi ievadīja ar priekšspēli un nobeidza ar Bethovena Sēru maršu. Bassbaritons Jānis Kļaviņš nodziedāja Māra Kristapsona komponēto Veronikas Strēlertes dziesmu "Bez miera". Pēc trim nedēļām K. Rabācs būtu atskatījies uz 50 laulībā pavadītiem gadiem.

Ar runām no aizgājēja atvadījās H.Rudzītis Laika izdevēju vārdā, A.Lejiņš no Amerikas latviešu apvienības, L.Rumaks no Daugavas Vanagiem, Nikolajs Kalniņš no Latviešu preses biedrības, H.Radziņa no Humānitāro zinātņu asociācijas, V.Irbe no Latviešu valodas komisijas, H.Moors no Raistera piemiņas fonda, Dr.A. Bogdanovičs no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes. Rita Gāle bija veltījusi aizgājējam dzejoli. Svētbrīdis beidzās ar redaktora A.Strautmaņa atvadu vārdiem. Pārpelnots 24. jūnijā Grīnvuda kapsētas krematorijā Bruklinā.

● Rakstnieka Egila Kalmes aiziešana pieminēta dzejnieku un rakstnieku jūnijā/jūlija izdevumā "Coda". Aiz viņa vārda seko ievērojamais amerikāņu rakstnieks Tenesijs Viljams, kas arī mira ap to pašu laiku, kad mūžībā aizgāja Kalme.

● BATUN 11. jūnijā rīkoja baltiešu demonstrāciju pie Apvienoto Nāciju padomju misijas 20 stāvu dzīvokļa nama skaistajā Riverdeiles rajonā ziemeļu Bronksā. Latviešu jaunieši U. Gravas vadībā bija sagatavojuši pāri par 50 plakātu. Katram rietumos zināmam pēdējā laikā arestētam vai notiesātam bija pagatavots atsevišķs uzraksts uz plakātiem. Demonstranti soļoja gar padomju darbinieku mītnes vārtiem, prasot sirdsapziņas cietumnieku atlaišanu un aicināja krievus atstāt Baltijas valstis. Demonstrācijā piedalījās pazīstami latviešu sabiedriski darbinieki un daudz jauniešu. Izdalītajās skrejlapās bija norādīts, ka padomju vardarbība turpinās un pēc Andropova nākšanas pie varas Baltijas valstīs radies jauns terrora vilnis. Rīgā 6. janvārī notikušas vismaz 50 dzīvokļu kratīšanas. Pēdējais rietumos zināmais apcietinātais Latvijā ir 55 g. v. dzejnieks Gunārs Freimanis Rīgā.

VAŠINGTONA

● Baltieši 14. jūnijā demonstrēja pie Džordžtaunas universitātes Interkultūrālā centra Vašingtonā, protestējot pret padomju okupāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Šinī laikā ASV sūtne Apvienotajās Nācijās Dž. Kirkpatrika uzrunāja studentus šīs universitātes telpās. To sešās rindiņās atzīmēja iespaidīgais laikraksts The Washington Post.

● Vašingtonas latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks I. Lūsis saviem draudzes locekļiem atgādina, lai tiem būtu sagatavots likumīgs testaments, kā rīkoties ar mirušo un viņa mantu. Vēlams iegādāties kapa vietu un izlemt, kā tikt apbedītam. Ja kāds cer uz draudzes pakalpojumiem, tad šāda vēlēšanās jānodrošina ar līdzekļiem. Vašingtonas draudze pirms vairākiem gadiem nopirkusi latviešu kapu vietas, ko draudzes locekļi vēl var dabūt par pazeminātu maksu.

● Vašingtonas draudzē 22. maijā iesvētīti Stenlijs Ēriks Haykovskis, Andris Ilmārs Lūsis, Aldis Ēriks Lūsis, Māra Ina Mežmale, Pēteris Alvis Vīksniņš. Dievkalpojumā dziedāja Pauls Berkolds.

● Aizgājēju piemiņai draudzei ziedotas dziesmu grāmatas. Milda Neilanda ziedojusi vienu grāmatu Jāņa Neilanda piemiņai. H. Bertulsones piemiņai ziedotas 12 grāmatas, O. Veinbergas piemiņai — 4 grāmatas.

Vk.

Gaŗezerā sākās jauna sezona

Gaŗezera vasaras sezonu ievadīja akcionāru sapulce 29. maijā. Jau agrā priekšpusdienā Jelgavas skautu vienības skauti vad. V. Āruma vadībā piestiprināja jaunas plāksnes pie Gaŗezera vārtiem, kuŗas ar uzrakstu un krusta zīmi skauti bija pagatavojuši, lai aizstātu iepriekšējās, kuŗas pagājušā ziemā nezināmas personas bija norāvušas un sadedzinājušas. Gaŗezera padomes priekšsēdis O. Cakars pateicās skautiem par viņu labo darbu.

Oficiālā sezonas atklāšana notika Karogu kalnā. Pēc prāvesta J. Turka svētbrīža un kopēji nodziedātās baznīcas un Latvijas himnas Jelgavas skautu vienības skauti uzvilka mastos ASV un Latvijas karogus.

Akcionāru darba dienu ievadīja divas ārkārtējas sapulces. Pirmajā akcionāri ar 4182 pret 337 balsīm pieņēma Gaŗezera statūtu grozījumu, kas nosaka, ka Gaŗezers var izlaist 1000 jaunas „C" klases akcijas (100 dol. vērtībā), bet līdzšinējo 4000 „A" klases akciju (50 dol. vērtībā) un 1300 „B" klases akciju (100 dol. vērtībā) skaitu dubultot, vērtību samazinot uz pusi. Šis grozījums dod lielāku balsu skaitu akcionāriem, kas akcijas iegādājušies, kad dolara vērtība bija daudz augstāka. Mičigenas likumi nosaka, ka akciju vērtība nedrīkst būt lielāka par 100 dol.

Otrā ārkārtējā sapulcē akcionāri piekrita triju Gaŗezeram piederošo apbūves gabalu pārdošanai Zigurdam Krauklim (vienu) un Minnai Krauklei (divus).

Pilnsapulci ievadīja prāvests J. Turks ar vārdiem: „Kur nav krietnas vadības, tauta iet bojā. Darīsim tā, lai par šo sesiju varētu liecināt, ka esam bijuši krietni padoma devēji."

Par pilnsapulces vadītāju ar aklamāciju izvēlēja O. Cakaru, par sekretāru J. Mintiku, tā palīgu A. Elgutu un par balsu skaitītājiem jau ārkārtējā sapulcē izraudzītos U. Grīnvaldu, A. Riekstu un Z. Zoltneru.

Pilnsapulce uzņēma jaunus biedrus un apstiprināja pārdotās akcijas, kā arī noklausījās amatpersonu ziņojumus.

Gaŗāku ziņojumu sniedza jaunais Gaŗezera administrātors I. Kildišs, kas darbu uzsāka 1. aprīlī, pēc tam kad iepriekšējais administrātors bija atteicies. Visas „B" kl. akcijas ir izpirktas, un jau ir iemaksāta nauda jaunajām akcijām: Čikagas DV apv. 2300 dol., Latviešu kreditsabiedrība Grand Rapidos 300 dol. un Kolumbus latv. biedr. 100 dol.

Līdz šim pie Gaŗezera pastāvēja Gaŗezera draugu saime, par kuŗas locekli varēja kļūt ar 200 dol. iemaksu. Tagad padome lēmusi par „zelta kluba dibināšanu" tiem, kas ziedojuši 1000 dol. vai vairāk. Kluba dalībnieki ir Dr. H. Kuplis, V. Evaldsone, Dr. O. Evaldsons, J. Vistiņš, M. Stunda, Grand Rapidu kreditsabiedrība, Z. Tūtere, K. Smukulis, Dr. A. Kalniņš, J. Gailis un jau mūžībā aizgājušais E. Birznieks, kas bija ziedojis 4000 dol.

Lielākie saņemtie ziedojumi ir no konkordijas Valdemarijas 500 dol., M. Jirgensones 300 dol. un R. Drones 250 dol.

Izremontēti Krikši, kas izmaksājis 2232 dol. Dzintaros pabeigti elektrības ievilkšanas darbi par 2570 dol. Salabots ceļš no Lone Tree ceļa līdz Saulgriežiem par 1930 dol. Šī summa iegūta no K. Melča ziedojuma. Saņemti vairāki testamentu noraksti, kuŗos ir novēlējumi Gaŗezeram.

Iegādāti materiāli 12—15 baznīcas solu atjaunošanai. Pašreiz tur strādā Čikagas un Klīvlandes DV talcinieki, bet citi klīvlandieši krāso un tīra telpas Zemitānos. A. Klaumanis ir labojis Gaŗezera automašīnas bez atlīdzības. Arnolds un Aina Hausmaņi un B. Rainore pēc savām kārtējām darba stundām ir palīdzējuši pavasaŗa darbos. Būtu jānostiprina Dūņu ezera krastmala augstā Gaŗezera ūdens līmeņa dēļ. Dzintaru „Hiltoniem" nepieciešami remonti. Nobeigs darbus kāpnēm, kas ved no virtuves uz pludmali. Būtu vēlams, lai rastos sekotāji Klīvlandes un Čikagas DV arī no citām vietām, jo Gaŗezerā darba nekad netrūkst.

No deviņiem Gaŗezera padomes locekļiem trīs gadi bija aptecējuši R. Dimantei, A. Tīdemanim un Dr. Z. Zadvinskim, bet rev. komisijā no trim — J. Utinānam. Dr. Z. Zadvinskis un J. Utināns nevēlējās vairs kandidēt. Par kandidātiem padome nominēja J. Drilli, G. Strautnieku un E. Vītoliņu. Pilnsapulce vēl nominēja līdzšinējo pad. loc. R. Dimanti un V. Kalniņu. Ievēlēja G. Strautnieku (Saginava) ar 5075 balsīm, Ēriku Vītoliņu (Indianapole) — 3338 un R. Dimanti (Latvijas ciems pie Gaŗezera) — 2072. J. Drillis (Three Rivers) saņēma 1642, bet V. Kalniņš (Detroita) — 1463.

Revīzijas komisijai padome bija nominējusi A. Tīdemani, bet pēkšņas slimības dēļ viņš nekandidēja. Pilnsapulce nominēja piecus kandidātus. Ievēlēja L. Kļaumani ar 2132 balsīm.

Pilnsapulce pieņēma budžetu 328.600 dol. apmērā. Pilnsapulcē bija ieradušies 64 pilnvarnieki, kuŗi pārstāvēja 4425 akcijas (no 5300).

Vakarā Kronvalda zālē notika sarīkojums, kuŗā programmā piedalījās L. Gleškes ansamblis. Gan solo dziesmas, tā arī duetus dziedāja un spēlēja L. Gleške, L. Anšmite, I. Gleške, A. Pērkons, Z. Pērkons, N. Batraks, K. Mateus, P. Lielzuika un citi. Dziedāja arī Čikagas Kr. Barona skolas un Kanadas ansambļi S. Aistares un S. Darkevicas vadībā. L. Gleškes ansamblis bija pulcējies Gaŗezerā uz divām dienām, lai iestudētu Seno kāzu uzvedumu, ko redzēsim Milvokos dziesmu svētku laikā.

Latvijas ciema vanadzes A. Tīdemanes vadībā Saulgriežos gatavoja brokastis, pusdienas un vakariņas akcionāru un citu viesu paēdināšanai.

V. J.

Gaŗezera vadība — Padome un Revīzijas komisija. 1.rindā no kr.: sekretārs J. Mintiks, R. Dimante, Pad. priekšs. O. Cakars, Gaŗezera prezidents A. Pētersons, E. Vītoliņa, V. Zemesarājs; stāv: administrātors I. Kildišs, G. Strautnieks, rev. kom. locekļi: L. Klaumane, V. Grīnvalds, V. Šmitchens. Nav klāt J. Meija un V. Vārsbergs.

Foto V. Jaunkalnietis.

Viņsaulē aizsaukto karavīru piemiņas diena

Latvieši 5. jūnijā atkal pulcējās gadskārtējā svētbrīdī Lommeles kaŗavīru kapos Beļģijā.

Ap 300 tautieši no Anglijas, Vācijas, Beļģijas un Holandes bija ieradušies godināt,ne tikai Lommeles kapos apglabātos, bet arī tos, kas atdusas zināmos kapos dzimtenē un svešumā.

No Anglijas bija ieradušies 53 tautieši, kuŗi pēc tam devās tālākā ceļā uz kaŗa invalidu mītni Bērzaini Freiburgā.

Svētbrīdi vadīja prāv. E. Rozītis. Tajā piedalījās vēl māc. R. Bērziņš un prāv. P. Dupāts. Prāv. Rozītis savā svētrunā izcēla krusta nozīmi, kas reizē ir varonības, piemiņas un ticības simbols.

Svētbrīdi ar vairākām dziesmām kuplināja Ķelnes vīru koris dipl.ing. M. Dreimaņa vadībā.

Mūsu kritušos kaŗavīrus pieminēja un nolika organizācijas kopīgu vainagu DV centrālās valdes loceklis un DV R. Vācijas valdes priekšsēdis Dr. J. Platais un DVF valdes vicepriekšsēdis un LAK EC pr-dis J. Ranka.

DV Beļģijas nod. valdes priekšs.E.Ozols pavasarī vairākas dienas uzturējās Lommelē un pārbaudījis visus 39.000 vārdus, meklēdams latviešus. Vairākus jaunus vārdus viņam arī bija izdevies atrast, bet dažus no agrākā saraksta bija spiests strīpot, jo tie bija bijuši vācieši. Tā galīgais saraksts tagad aptver 83 vārdus.

Sekojot tradicijai,gandīz visi svētbrīža dalībnieki no kapiem devās uz kopējām pusdienām Genkas pilsētā. Te risinājās sarunas 4 zemju latviešu starpā, stiprinājās draudzība, saziedoja pāris simtu DM vācu kaŗavīru kapu pārvaldei, kas kopj arī mūsu kaŗavīru kapus, un nobeigumā ar „Pūt vējiņi," pievakarē visi izklīda uz savām trimdas mājām, lai nākamajā gadā 3. jūnijā atkal ierastos Lommelē.

A.J.Bērziņš

Latvijas diplomātu apspriede Parīzē

Latvijas diplomātiskā dienesta vadītājs Dr.A.Dinbergs bija uzaicinājis Latvijas diplomātiskos pārstāvjus J.Tepferu, K.Berendu un P.Reinhardu no 6. līdz 8. jūnijam uz kārtējo sanāksmi Parīzē.

Pārrunu galvenās problēmas ietilpa jautājumi par Latvijas starptautiskā stāvokļa izvērtēšanu pašreizējā konjunktūrā, iespējamo aktīvitāšu kāpināšanu un dalībnieku administrātīvā darba koordinēšanu.

Sevišķi pievērsa uzmanību pasaules saimnieciskās dzīves izveidošanās procesam, lai aplēstu mūsu nākamās darbības iespējas.

Sanāksme noritēja uzskatu saskaņā par turpmākās darbības pozitīvām iespējām.

VANKUVERA

● Ar maija mēnesi Latviešu dziesmu svētku biedrība Britu Kolumbijā „Latvian Songfest (B.C.) Society" reģistrēta pie provinces valdības kā bezpeļņas organizācija. Biedrību vada pag. rudenī ievēlētais rīcības loks šādā sastāvā: vadītājs Alberts Pūpols, vad. palīgi — Indra Pulciņa un Jānis Zeidaks, sekretārs Arnolds Vēveris, kasieris Andris Griķis un mūzikālās daļas vad. Olga Griķe. Dziesmu svētki sāksies trešdien, 1985.g. 3. jūlijā, un beigsies ar atvadu brokastīm 7. jūlijā. Galvenā apmešanās vieta būs Hotel Vancouver viesnīcā, kur notiks kopkoŗa mēģinājumi, izstādes, tirdziņi, koncerti, saieti, vakaru nodarbības un balles. Garīgais koncerts būs katedrālē viesnīcas tuvumā. Kopkoŗa koncerts būs Orpheum zālē un teātŗa izrāde Q.E. Playhouse. Tautas deju lieluzvedumam telpas vēl nav izraudzītas.— Izcilajai jaunās paaudzes komponistei L. Ritmanei ir pasūtināta mūzika Svētku mudes dziesmai — „Dziedāj' tautu tālumā..." Teksts šai dziesmai ņemts no A. Kūša dziesmas ar A. Ritmaņa ievadu.— Svētku nozīmi izgatavos pēc mākslinieka H. Alda zīmējuma.

Pateicība

Izsaku sirsnīgu pateicību mācītājam Jurim Cālītim par mana vīra

Makša Kazaka

izvadīšanu pēdējā gaitā.

Mīļš paldies visiem draugiem, sporta biedriem un sporta organizācijām par skaistajiem ziediem un izteikto līdzjutību.

Sirsnīgs paldies Ernestam Skujiņam par lielo izpalīdzību grūtajā brīdī.

Daina Kazaks

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas veļu pulkos aizgājušie biedri
no 1983. gada 1. janvāŗa līdz 30. jūnijam

Ernestine Purmalis
dzimusi 1893. gada 26. septembrī,
mirusi 1983. gada 10. janvārī.

Jānis Jansons
dzimis 1901. gada 13. decembrī,
miris 1983. gada 12. februārī.

Artūrs Pone
dzimis 1901. gada 27. martā,
miris 1983. gada 23. februārī.

Jūlijs Pētersons
dzimis 1919. gada 28. februārī,
miris 1983. gada 24. martā.

Kārlis Dzelze
dzimis 1907. gada 1. decembrī,
miris 1983. gada 29. martā.

Donats Lapkovskis
dzimis 1919. gada 7. novembrī,
miris 1983. gada 12. martā.

Jānis Ozoliņš
dzimis 1900. gada 20. martā,
miris 1983. gada 21. martā.

Kārlis Purmals
dzimis 1903. gada 18. novembrī,
miris 1983. gada 4. maijā.

Kārlis-Morics Šverns
dzimis 1903. gada 21. martā,
miris 1983. gada 20. maijā.

Helena Jurevičs
dzimusi 1901. gada 10. augustā,
mirusi 1983. gada 12. jūnijā.

Ak, retākas rindas
Ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra
Galvu kapenēs liek...

SĒRO DAUGAVAS VANAGU
TORONTO NODAĻAS SAIME

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā goda filistre

prof. Elfrīda Karlsone -Bērziņa

dzimusi 1904. gada 18. aprīlī Rīgā, Latvijā,
mirusi 1983. gada 4. jūnijā Londonā, Kanadā.

Nav nāves tam, kas gara sēklu sējis,
Grauds dvēslē kritis, zaļā asnā dīgst —
Un, lūk, zied siržu lauks, viss nāvi uzvarējis,
Un laikam pāri tālas dvesmas tvīkst.
E. Raisters.

Sērās
Korporācija Spīdola.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā svaine un krustmāte

Alma Vilmanis,
dzimusi Tauriņš

mirusi 1983. gada 23. jūnijā Toronto.

Nevajag dvēselei
Trepju kāpt debesīs:
Mīļš Dieviņis trepes cēla,
Dvēselīšu gaidīdams.
T. dz.

Sēro
Fr. Vilmanis ar ģimeni Toronto.

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Jānis Sališs

dzimis 1889. gada 20. janvārī Latvijā,
miris 1983. gada 28. jūnijā Toronto.

Sērās un mīlestībā viņu piemiņā paturēs
sieva, dēls un vedekla, meita un znots,
mazbērni un mazmazbērni Kanadā un ASV
un radi Latvijā.

Nu čaklie soļi stājas
Un klāt ir ceļa gals;
Kungs, Tavās mūža mājās
Sauc mani Tava balss.

Sidrabenē

1983. gada 9. un 10. jūlijā

SESTDIEN, 9. JŪLIJĀ:

Plkst. 9.30
Volejbola turnīrs jauktām vienībām
(2 sievietes, 4 vīrieši)

Plkst. 15.00
Māc. J. Urdzes no Augsburgas referāts — Garīgie strāvojumi Vācijā un Eiropā šodien.

Plkst. 17.00
Sidrabene 30 gados
Ž. Zentiņa referāts

Plkst. 19.30
Mucenieks un Muceniece
DV TK uzvedums, Ādolfa Alunāna operete, režisors — E. Jurševskis

Plkst. 21.00
Deja
Spēlēs Zakuļa kapella

KAFEJNĪCA ——— GARŠĪGI ĒDIENI

SVĒTDIEN, 10. JŪLIJĀ:

Plkst. 11.00
Svētku dievkalpojums brīvdabas baznīcā.
Draudzes koris J. Beloglāzova vadībā

Plkst. 14.00
Milvoku dziesmu svētku atskaņas
Kopkoņu koncerts, diriģents — J. Beloglāzovs
Tautas deju uzvedums Z. Miezīša vadībā

Plkst. 16.30
Futbola meistarsacīkstes Arnolda Grīnberga piemiņas balvas izcīņa

Pl. 17.00
Bērnu nometnes atklāšana Bērnu nometnes kalnā

9. jūlijā no plkst. 15.00—20.00
10. jūlijā no plkst. 12.30—18.00
Valtera Tetera gleznu skate Sarīkojumu zālē

Ieeja vienai dienai (sest. vai svētd.) $6.00
Invalidiem, pensionāriem, skolniekiem $5.00
Ieeja abām dienām $8.00
Jaunlešiem līdz 14 g.v. — brīva.

Laipni ielūdz
SIDRABENES PĀRVALDE

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Acapulko 1 nedēļu no $499 (apartment), no personas $429.
Cancun Visās cenās iesk. lidojums, viesnīca un vietējie braucieni.

Austrālija

Visi, kas vēlas braukt organizētā veidā uz Latviešu jaunatnes vispasaules kongresu Austrālijā, lūgti pieteikties jau laikus, lai varētu izkārtot lētāku un izdevīgāku lidojumu.

Vasaras cenas

Londona.....no $639
Frankfurte..... " $739
Parīze..... " $749
Losandželosa... " $299

Kanadas $ plus takse.

Cenas mainīgas, atkarībā no braukšanas datuma un personu skaita. Zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza	1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)	65 Front St. West Arrivals Concourse

Latvijas pastmarku izdevums neatkarības gados nav visai liels, tikai 270 dažādi izdevumi, ieskaitot parastās ģerboņa markas, dažādi piemiņas izdevumi, kā arī markas ar zināmu piemaksu pie nominālvērtības. Šīs piemaksas bija samērā augstas un bieži vien tālu pārsniedza nominālvērtību, bet tās nāca par labu dažādiem veselības, kultūras un sabiedriskiem mērķiem. Tās stāsta par to, kā Latvijā atbalstīja visus minētos pasākumus.

Sāksim no sākuma. Kad 1918. gada 18. novembrī drosmīgi, uzņēmīgi cilvēki pasludināja Latvijas valsts nodibināšanu, mums nebija nekā. Viss bija sagrauts, iznīcināts un izlaupīts. Nebija, protams, arī piemērota papīra pastmarku iespiešanai, bet valsts bez sava pasta un pasts bez pastmarkām pastāvēt un darboties nevar. Bija jāmeklē un jārod iespējas marku iespiešanai. Šur tur bija atrodami no kaŗa gadiem pāri palikuši dažādi pusapdrukāti papīri, vācu kaŗa kartes, Rīgas strādnieku un kareivju padomes pusgatavas naudas zīmes, arī vācu Bermonta armijas nepabeigtās naudas zīmes u.t.t.

Kad 1918.g. 19. decembrī iznāca mūsu pirmā pastmarka, tā bija iespiesta uz vācu ģenerālštāba kaŗa karšu mugurpuses. 1919.g. 8. janvārī iznāk 3 markas, tās iespiestas uz parastā zili svītrotā rakstāmpapīra, bet dažas uz vienkārša balta papīra. Tā paša gada 18. februārī seko jauns marku izdevums, tās iespiestas uz plāna cigarešu papīra. Šim izdevumam seko izdevumi, kas iespiesti gan uz Rīgas strādnieku un kareivju padomes, tā arī vācu Bermonta armijas pusgatavo naudas zīmju mugurpusēm. Reiz Holandē man kāds holandiešu filatelists stāstīja, ka viņam esot dažas Latvijas markas, kas iespiestas uz alus pudeļu etiķetēm. Tā, lūk, visi mūsu pirmie marku izdevumi stāsta par to, ka mums tanīs laikos klājies grūti un bija jāiztiek ar to, kas pieejams.

Latvijas pastmarkas stāsta, ieklausies!

Valsts patstāvības laikā aug saimnieciska rosība, attīstās rūpniecība un celtniecība, bet aug arī rūpes par kaŗa posta radīto brūču dziedināšanu. Tā jau 1920.g. 18. martā tiek izlaistas markas ar piemaksu par labu Sarkanajam Krustam, bet 1923.g. 10. novembrī markas ar piemaksu par labu kaŗa invalidiem. Pēdējām piemaksa tālu pārsniedza markas nominālvērtību, piemēram, serijā ir tikai trīs markas ar nominālvērtību 7 centi, bet piemaksa ir 30 centi (10 sant. katrai vērtībai). Nauda, kas ienāca no šīm piemaksām, tika nodota Kaŗa Invalidu fondam, kas to savukārt izlietoja invalidu aprūpei. Te ir stāsts, kā latvieši jau savas valsts pirmajos gados rūpējās par tiem, kas savu veselību bija zaudējuši, cīnoties, lai latvietis reiz būtu kungs savā brīvajā valstī.

Par Latvijas lauku un pilsētu krāšņumu mums stāsta 1928.g. 18. novembŗa un 1938.g. 18. novembŗa izdevumi ar jaukiem pilsētu un lauku skatiem. Par mūsu valstsvīriem mums stāsta izdevumi, kuŗos redzam prezidentus J. Čaksti, G. Zemgali, A. Kviesi un K. Ulmani. Ārlietu ministru Z. Meierovicu un izglītības ministru J. Raini. Mums bija dzejnieki un rakstnieki, kas sauca un mudināja latviešus — celies, cīnies un dzīvo, kas cildināja latviešu tautas un valsts stiprumu un daiļumu — J. Rainis, A. Pumpurs, Kr. Valdemārs, Māteŗu Juris un Auseklis. Arī par tiem mums pastmarkas stāsta.

Latvija bija tikai pusaudža gados, kad tanī tika ievesta jauna iekārta. Arī par to mums pastmarkas stāsta. 1939.g. 15. maijā izdeva 8 marku seriju, no kuŗām sevišķi raksturīga ir 30 sant. vērtība. Ērglis paceļ Latvijas karogu no sabangotas jūras, zīmējums, kas it kā atbilstu dzejnieka vārdiem „kā pērle iznirusi no dzelmēm dziļajām."

Zīmējumā ērglis spēcīgiem spārnu vēzieniem paceļ Latvijas karogu no baltās putās sabangotas jūras. Šī ir tiešām jaukākā, simbolistiskākā marka visā Latvijas pastmarku klāstā. Tā stāsta par latviešu tautas, par Latvijas karoga nogrimšanu nemierīgos jūras ūdeņos (vai toreiz mēs nebijām kā nemierīgu ūdeņu valstīti, kad viens teica, - nāc pie manis, man ir taisnība, otrs, — nē, nāc pie manis, man ir taisnība u.t.t. Vai Latvijas karogs plīvoja visur tur, kur tam bija jāplīvo?). Ērglis kā spēka un drosmes iemiesojums paceļ mūsu karogu no sabangotās jūras pret saulainām, dzidrām debesīm, ko redzam markas labajā pusē. Vai nebija jauki, ka valstssvētkos mēs atkal redzējām pilsētās un lauku sētās lepni plīvojam Latvijas sarkanbaltsarkano karogu. Mazliet pārgrozot dzejnieka Ausekļa vārdus, mēs par šo laikmetu varam teikt:

„Latvijas kalnos, Latvijas lejās,
Krūtīs man atdzīvo latviskais
gars."

Šīs markas, uz kuŗām redzam jaukas celtnes, mums stāsta par valsts varas notikušām pārmaiņām, sevišķi 50 sant. vērtības marka.

Lepni Rīgas centrā paceļas staltais Brīvības pieminekļis (pat komūnisti baidās to aizkart). Kā tas tika uzcelts, mums stāsta vairākas markas ar speciālo piemaksu par labu pieminekļa celšanai. Divi jauki marku bloki mums stāsta par Ķeguma spēkstaciju. 37 gaisa pasta pastmarkas stāsta par to, ka mums bija savas lidmašīnas, savi gaisa spēki un drosmīgi lidotāji. Gaisa pasta markas ar piemaksu stāsta, ka tika gādāts par lidmašīnu vadītāju ģimenēm, ja gadījumā ar lidotāju bija notikusi nelaime un tas gāja bojā.

1940.g. 21. oktobrī iznāca 13 marku serija, kas stāsta, ka mums nav vairs savas brīvas neatkarīgas valsts, bet 1941.g. 20. septembŗa 6 markas ar pārdruku „Latvija 1941.g. 1.VII." stāsta, ka atkal radās nākotnes cerības, bet tās tomēr mūs pievīla.

Tā, lasītāj, mūsu mazajam marku klāstam vēl ir daudz, daudz jums kas stāstāms. Apstājies, palūkojies tanīs un ieklausies, tu dzirdēsi daudz, daudz jauku cerību, daudz prieka, pašlepnuma un sajūsmas, un arī daudz vaidu un ciešanu. Neaizmirsti šos mazos krāsainos papīra gabaliņus, mūsu vēstures lieciniekus.

K. Strazdiņš.

Knuts Lesiņš

Tēln. Miķelis Geistauts

MONOGRAFIJA

Iznāks jūlija sākumā ar 32 lp. krāsu un 152 lp. melni baltiem attēliem.

Šī grāmata nebūs dabūjama grāmatnīcās.

Pēc 15. jūlija monografija vēl būs dabūjama par iepriekš sludinātām cenām, **pieskaitot $5.-** pasta un sūtīšanas izdevumiem. Pieprasījumus rakstīt uz:

Mikart Co
9042 S. James Ave.
Minneapolis, Minn.
55431

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Alberta cepumi

200 gr. sviesta, 200 gr. cukura, 1 pac. vaniljas cukura, 500 gr. miltu, 200 gr. kartupeļu miltu, 1 tējk. krematartara pulv., 1/2 tējk. soda, 1/2 tases piena, 2 olu dzeltenumi.

Sviestu saputo ar cukuru, pieliek vaniljas cukuru, olu dzeltenumus un maisot pielej pienu un pienā izkausētus izcēlājus. Pieliek izsijātus miltus un labi samīca. Tad mīklu noliek vēsā vietā atdzist. Pēc tam izveltnē 1/2 cm biezumā, izspiež apaļus cepumus un viegli uzspiež ar gaļas āmuriņu vai sabada ar dakšiņu. Saliek uz neapziestas plāts un cep straujā karstumā.

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Nobeigums no 2. lp.)

eju — lai tā vietā valdītu komūnistu diktatūra. Tā kā mēs neesam vēl pietiekami stipri,lai jūs jau tagad iznīcinātu, un tā kā vēl, diemžēl, jāpaiet kādam starplaikam, līdz mēs varēsim pieškirt jums ,,žēlastības dūrienu,'' — mēs gribam starplaikā ar jums tirgoties; gribam, lai jūs mūs financētu, mēs gribam, lai jūs piešķirtu mums pilntiesīgas atzīšanas privilēģijas, — tāpat kā j ūs tās baudāt sava starpā.

Nekaunīgas prasības? — Varbūt.Bet jūs tās tomēr pieņemsit. Jūs tās pieņemsit tāpēc, ka jūs neesat brīvi; tāpēc, ka jūs esat savu kapitālistisko apetītu vergi, jo kad paredzams profits, jums nav pašcieņas, jums nav principu, jums nav goda. Aklumā, kas raksturo deģenerētu, bojā gājēju šķiru, jūs aicināsit mūs, lai mēs jūs iznīcinām;jūs sacensīsities savā starpā par mūsu labvēlību. Šīs sacensības dzīti, jūs darīsit tieši to, ko mēs gribam...līdz laikam, kad pienāks jūsu pēdējā stunda. Un jūsu rīcība būs tā, kas dos mums ieročus jūsu iznīcināšanai.''

Šī formula , kas raksturo Padomju savienības koeksistences polītiku, var likties brutāla, bet tā nav ne par matu atkāpusies no īstenības. Gluži otrādi — sākot ar Ļeņinu, Trocki, Staļinu, Ļitvinovu-Finkelšteinu un beidzot ar Chruščovu, Padomju polītiskās deklarācijas un **darbi** ir nepārtraukta agresija, polītiska un saimnieciska spiegošana un jebkuŗu ētisko un morālo normu nicināšanas virkne. Chruščova ,,slavenais'' pareģojums par ,,dancošanu uz jūsu kapiem'' nav nebūt viņa, bet paša Ļeņina sauklis. Jau Komintera 1922. gada rezolūcijā mēs lasām: ''Komūnistiskās Internacionāles vēsturiskā misija ir būt par pilsoniskās sabiedrības kapraci.'' Kameņevs-Rozenfelds sakarā ar Padomju un Angļu tirdzniecības līgumu bez kautrēšanās pasaka;,,Ar katru lāpstu ogļu, ar katru naftas pilienu, ko mēs iegūstam Krievijā ar ārzemju technicas palīdzību, kapitāls rok pats savu kapu. . .'' Proletāriskā taisnība, tautas tiesas nedrīkst parādīt žēlastību izsūcējiem, apspiedējiem, kad darba ļaudis pārņems varu savās rokās'' — tādas direktīvas kompartija dod savām satelītu organizācijām ārzemēs. Ka tie nav tukši vārdi, to liecina miljoniem nomocītu, noslepkavotu cilvēku. Tanī pašā laikā komūnistu valstis pumpē naudu no Rietumu kapitālistiem sociālisma uzvarai. **A. Melliņš**

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

fil! **Emilija Ziplāne,**

B.A., B.L.S. **dzimusi Kārkliņa**

dzimusi 1917. gada 17. jūnijā Adulienē,
mirusi 1983. gada 30. jūnijā Toronto.

Sit tibi terra levis.

Dziļās sērās
korp. Varavīksne Toronto kopa.

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais

Roberts Silvers

dzimis 1914. gada 3. jūnijā Rīgā,
miris 1983. gada 22. jūnijā Ņujorkā.

Par viņu sēro
sieva Velta,
brāļi Edmunds un Oskars
ar ģimenēm.

VIŅUS MEKLĒ

Vecāki okupētajā Latvijā meklē un lūdz jebkādu informāciju par kpr. Gunāru Briedi, dz. 1924 g. Jelgavas apr.Augstkalnes pag. 1943-44 g. ziemā ar 15 div. 32 p.7.rt. bijis pie Velikajas, 1944 g.maija beigās bijis veselības rotā Siera muižā Jelgavas tuvumā.
Informācija sūtāma brālēnam Otto Auniņam, Latvian Relief Society, Box 5007,y.g.p.o. Melbourne, Vic. 3001,Australia.

Dr. Mildu Mitkevu, 1950.g. dzīvojusi Baltiecamp, 38,Kiel-Fridrich-Sort Vācijā, un Robertu Skalbergu, dz. 1903. g., meklē M. Kadike, Pistolvagen 3 222 49, Lund,Sweden.

Arvīdu Bērziņu no Lubejas pag.,kuŗa brālis it kā dzīvojot Anglijā, meklē A. Gaujers, Kroogblocke 49 C.2000 Hamburg 74, Vācijā.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

$100 NEDĒĻĀ*
no Ontario valdības, lai
palīdzētu jums pieņemt vajadzīgo palīgu.

● **ONTARIO JAUNIEŠU KARJĒRAS PROGRAMMA ir izveidota, lai uzņēmumi varētu pieņemt jaunus cilvēkus un jauni cilvēki varētu sākt kādu amatu. Tas palīdz samaksāt algas piemērotiem jauniem darbiniekiem no 2.50 dol. stundā līdz 100 dol. nedēļā laika posmā no 20—26 nedēļām.**

PIEMĒROTI DARBA DEVĒJI: privātās sabiedrības, kas darbojušās vismaz vienu gadu pirms 1983. g. 1. jūlija, un zināmi valsts darba devēji, kā slimnīcas.

PIEMĒROTI DARBI: jauni darba veidi kuŗi nebūtu pastāvējuši bez šīs nodibinātās jaunās programmas. Ir jāparedz vismaz 25 stundas nedēļā vismaz 20 sekojošas nedēļas, un tiem jānāk par labu nodarbinātā amata attīstībai.

PIEMĒROTI DARBINIEKI: tiem jābūt vecākiem par 20 gadiem, bet jaunākiem par 30 gadiem (līdz 1983.g. 1. jūlijam), kas tiesīgi strādāt Ontario provincē un nav nekādās radnieciskās attieksmēs ar darba devēju. Tiem jābūt vai nu:

● **bez darba 3 mēnešus pirms iesaistīšanās šai programmā, vai**

● **pabeigušiem vismaz viena gada kursu atzītā mācību iestādē pēc vidējās izglītības iegūšanas laikā starp 1981. un 1982.g. decembri un viņiem nav pastāvīga darba, kas atbilst viņu darba kvalifikācijām.**

ONTARIO JAUNIEŠU KARJĒRAS PROGRAMMA
Ontario provincē palīdz jums pieņemt palīgu, kas jums nepieciešams.

BEZMAKSAS TĀLRUNIS

1-800-387-1290

BILD
ONTARIO
Ministry of Municipal Affairs and Housing

YOUNG ONTARIO CAREER PROGRAM
Ministry of Municipal Affairs & Housing
Subsidies Branch
Queen's Park,
TORONTO (ONTARIO) M7A 2R8

Frank Miller, Treasurer
Claude Bennett, Minister
William Davis, Premier

Kopības apliecinājuma dienās

(Turpinājums no 11. lp.)

Nav šaubu, ka svētku koncerta augstākais kāpinājums bija Andreja Jurjāna kantāte Tēvijai, ko diriģēja E. Brusubārdis un solo partiju atskaņoja Irma Kurme, piedaloties Milvoku simfoniskam orķestrim. Jūsmīgo aplausu dēļ kantāte bija jāatkārto. Koncerta beigās koristi un klausītāji vienojās kopīgi nodziedātā Latvijas valsts himnā.

*

Mākslinieciski augstvērtīgs bija simfoniskais koncerts, kurā Milvoku simfonisko orķestri diriģēja Alfrēds Štrombergs un Pauls Polivniks, atskaņojot H. Pavasara, J. Mediņa, T. Ķeniņa un Jāņa Kalniņa kompozicijas. Spīdoši solisti bija Melita Mičule un pianists Arturs Ozoliņš.

*

Svētku laikā notika arī daudzi citi sarīkojumi, izstādes, saieti, konferences, Seno kāzu uzvedums, Homo Novus teātŗa uzvedums, kā arī citi nozīmīgi kultūrāli un sabiedriski saieti. **Pie tiem atgriezīsimies nākamajā laikraksta numurā.**

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

SIDRABENE

9. un 10. jūlijā Sidrabenes 30 gadu jubilejas sarīkojums.

SAULAINE

16. jūlijā pl. 19 TLB drāmas kopa izrādīs Anšlava Eglīša lugu Pēc kaut kā cēla, nezināma.

LATVIEŠU PAGASTS

13. augustā pl. 15 DV Druvas nod. dārza svētki A. Kalniņa mājā.

MEŽCIEMS

30. jūlijā Rudzpuķu balle.

15. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

Lai runā darbi...

(Turpinājums no 4. lp.)

Nolēma no aizdevuma Bērzainei 5000 DM pārvērst ziedojumā Bērzaines tālākai izbūvei. Helmera Pavasara skaņu plates izdošanai ziedoja 200 dol.

DV priekšnieka 1. vietnieka pienākumus pēc savstarpējas vienošanās turpmāk veiks A. Spārniņš, bet J. Lācis vadīs statistikas nozari. Par DV kultūras nozares vadītāju apstiprināja A. Kalupnieku, bet par šīs nozares referenti Intu Purvu. Izteica pateicību līdzšinējam kultūras nozares vadītājam V. Plūdonim par veikto darbu. Sākot savus jaunos pienākumus, A. Kalupnieks solījās: ,,Rast palīgus, uzklausīt padomus un turpināt to, kas labs.''

,,Divās dienās esam panākuši daudz,'' sēdes nobeigumā konstatēja J. Frišvalds. ,,Esam savu uzdevumu pildījuši labāko iespēju robežās.'' Par sēdes noorganizēšanu viņš pateicās DV ASV valdei un Milvoku apvienības darbiniekiem un izteica pārliecību, ka DV arī turpmāk varēs veikt svarīgu un nozīmīgu darbu mūsu nacionālpolītisko mērķu īstenošanai.

Operas Baņuta koncertuzvedumā simfoniskais orķestris, koŗi un solisti.

Augļos izmaksāts gandrīz 2 miljoni gadā

LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBAI TORONTO BIJIS LABS GADS

Kreditsabiedrības darbības gads beidzas 31. martā, kad sastāda gada pārskatu un izsūta biedriem līdz ar aicinājumu uz gada sapulci, kas šogad nolikta uz sestdienu, 9. jūliju, pl. 9.30 no rīta Latviešu Namā, kur atrodas kreditsabiedrības birojs. Pārskatu visiem biedriem izsūtīja jau jūnija beigās, lai ar to iepazītos jau līdz sapulces dienai. Pārskats rāda, ka kreditsabiedrība atkal aizvadījusi sekmīgu saimniecības gadu. Biedriem augļos izmaksāti 1 miljons 702.370 dol., bet kopā ar 23.282 dol. dividendēs—pavisam 1 milj.725.652 dol. vai tuvu pie diviem milj.gadā! Kreditsabiedrības ienākumi no aizdevumiem un citiem ieņēmumiem bijuši 2.313.574, tekošie izdevumi — 447.790, bet atskaitot vēl biedriem izmaksātos augļus par noguldījumiem un dividendes, darbības gads devis 115.892 dol. tīru peļņu. Tekošie izdevumi aizvadītā gadā bijuši par apm. 21.000 vai 5% lielāki nekā iepriekšējā gadā, jo ievērojami atbalstīts latviešu organizāciju sabiedriskais un kultūrālais darbs. Bilance uz šī gada 31. martu beigusies ar 17. milj.589.600 dolariem.

,,Lai gan ekonomiskais stāvoklis pagājušā darbības gadā bija nelabvēlīgs, kreditsabiedrība turpināja augt ar labiem panākumiem. Pagājušā gadā peļņa pieauga par 10% un kapitāls par 6%'', konstatē kreditsabiedrības valdes priekšsēdis T. Kronbergs un ar gandarījumu atzīmē, ka valde nolēmusi izmaksāt 13% dividendēs par noguldījumiem paju kontā un varējusi piešķirt latviešu sabiedriskiem un kultūrāliem mērķiem 16.000 dol.

Kreditsabiedrības pārvaldnieks A. Lagzdiņš, kas šogad pārņēmis amatu no līdzšinējā pārvaldnieka A. Dābola, pēdējam no šiem pienākumiem atteicoties, par nākotnes izredzēm izsakās: ,,Izredzes uz sekmīgu nākošo gadu ir labas, lai gan financisti paredz, ka saimnieciskais stāvoklis uzlabosies samērā lēni.'' Viņš paredz, ka kreditsabiedrībai nebūs grūtību apmierināt visas prasības un novērst problēmas nākotnē, ja tādas astos. Piegriezta rūpīga vērība aizdevumu kontrolei, cenšoties uzturēt aizdevumu un noguldījumu likmes vispārīgā konkurencē.

Aizdevumu komisija, kuŗā darbojās priekšsēdis A. Kristapsons un locekļi R. Bērziņš un L. Vēveris, pagājušā gadā sanākusi uz 55 sēdēm un apstiprinājusi aizdevumus kopsummā par 5 milj. 669.589 dol. Vislielākā summa aizdota uz 97 pirmajām hipotēkām — 4.952.100 un 8 otrām hipotēkām — 306.156 dol. 104 personiskos aizņēmumos aizdots 411.333 dol.

Revīzijas komisija, kuŗā darbojas priekšsēdis E. Bērziņš un locekļi R. Britāls un K. Gāle, sanākusi uz sēdēm katru mēnesi, kad pārbaudīti mēneša pārskati, izdevumu dokumenti un kases stāvoklis, salīdzinot ar ierakstiem grāmatās.Pārbaudīti arī aizdevumu nodrošinājumi, vai tie atbilst kreditsabiedrību statūtiem. Revīzijas komisija sastrādājusies ar algotiem revidentiem un devusi valdei savus ieteikumus. Komisijas atzinums, ka valde un darbinieki strādājuši apzinīgi, ,,cenšoties nostiprināt kreditsabiedrības nākotni.''

Zvērinātie revidenti (Deloitte Haskins & Sells) pārbaudījuši kreditsabiedrības bilanci, ienākumu un nesadalītās peļņas pārskatus un financiālā stāvokļa pārmaiņas uz š.g. 31. martu. Revidenti atzinuši, ka pievienotie financiālie pārskati ,,dod skaidru ieskatu par Latviešu Kreditsabiedrības financiālo stāvokli uz 1983. gada 31. martu un operāciju rezultātiem gada beigās, saskaņā ar grāmatvedības principiem, kas lietoti līdzīgi kā iepriekšējā gadā.''

Biedrības gada sapulcē ņemamas līdz biedru grāmatiņas, kas uzrādāmas reģistrējoties. Sapulcē valde, pārvaldnieks, aizdevumu un revīzijas komisija nāks ar saviem ziņojumiem, tāpat zvērinātie revidenti. Pēc tam nominēs kandidātus pārvēlamiem amatiem un izdarīs vēlēšanas. Beigās pārrunas par aizvadītā gada un turpmāko darbību.

V. S.

Aleksandra Ķegumnieka politisko apskatu un Raibās nedēļas notikumus lasait atkal nākamajā laikraksta numurā.

Pateicība

Sirsnīgi pateicamies visiem, kas dalījās mūsu sērās, izvadot pēdējā gaitā mūsu mīļo

Heleni Jureviču

Paldies mācītājam I. Gaidem, ērģelniecei E. Timermanei, Daugavas vanadžu Toronto kopai par parādīto godu aizgājušajai biedrenei.

Mīļš paldies ikkatram tuvumā un tālumā par ziedu veltēm un līdzjutības apliecinājumiem.

Dziļā pateicībā
piederīgie.

Saulainē

sestdien, 16. jūlijā, pl. 19

Toronto Latviešu biedrības drāmas kopa V. Brastiņa režijā izrādīs Anšlava Eglīša

Pēc kaut kā cēla, nezināma

Ieeja $5, studentiem un pensionāriem $3, bērniem līdz 16 g. — brīva.

SAULAINES PĀRVALDE

DV BRAMPTONAS, DRUVAS UN KESVIKAS nodaļu

Šaušanas sacīkstes Bērzainē

16. jūlijā pl. 9

Loterija par labu Patiesības Fondam
Sporta sacīkstes.

*Atspirdzinājumi * Maizītes * ,,Hamburgeri''*

IELŪDZ RĪKOTĀJI.

JAUNATNES SALIDOJUMS

Mežciemā

16. jūlijā pl. 11

Sporta spēles — peldēšana u.c.
Vakarā balle.
Vakariņas groziņu veidā.

Tuvākai informācijai vai transporta sagādāšanai zvanīt A. Triznam (416) 792—3521.

Mašīnas noviet. $2.00, telts $5.